

**T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ VE YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜLERİ**

**BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA
YÖNELİK PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hülya ALBAYRAK

**Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı,
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı**

Ekim, 2019

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ VE YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜLERİ

**BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA
YÖNELİK PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hülya ALBAYRAK
(Y1612.280001)

**Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı,
Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı**

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mehmet GÜROL

Ekim, 2019

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

YÜKSEK LİSANS TEZ ONAY FORMU

Enstitümüz Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı Y1612.280001 numaralı öğrencisi Hülya ALBAYRAK'ın "BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA YÖNELİK PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ" adlı tez çalışması Enstitümüz Yönetim Kurulunun 19.06.2019 tarih ve 2019/14 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından oybirliği/oyçokluğu ile Tezli Yüksek Lisans tezi 17.10.2019 tarihinde kabul edilmiştir.

<u>Unvan</u>	<u>Adı Soyadı</u>	<u>Üniversite</u>	<u>İmza</u>
ASIL ÜYELER			
Danışman	Prof. Dr.	Mehmet GÜROL	Yıldız Teknik Üniversitesi
1. Üye	Dr. Öğr. Üyesi	Bünyamin BAVLI	Yıldız Teknik Üniversitesi
2. Üye	Dr. Öğr. Üyesi	Ahmet UYSAL	Balıkesir Üniversitesi

ONAY

Prof. Dr. Ragıp Kutay KARACA
Enstitü Müdürü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Bilgi Evlerinde Uygulanan Eğitim Programlarına Yönelik Paydaşların Görüşlerinin Belirlenmesi” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadar ki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve etik geleneklere aykırı düşecek bir davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin bibliyografyada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve onurumla beyan ederim. (...../...../2019)

Hülya ALBAYRAK

ÖNSÖZ

Bu çalışmada Bilgi Evleri tanıtılmış, Bilgi Evleri'nde uygulanan eğitim programlarına yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın yürütülmesi sırasında bana yardım ve desteği olan danışmanım Prof. Dr. Mehmet GÜROL'a, savunma sınavı jüri üyelerim Dr. Ahmet UYSAL'a ve Dr. Bünyamin BAVLI'ya ve yüksek lisans dönemi boyunca akademik desteği ile yanımda olan Dr. Hüseyin KAZAN'a teşekkür ederim.

Son olarak tez sürecinde manEvi olarak yanımda olan kuzenim Burcu KARAKAYA'ya, kardeşlerim Irmak SAĞLAM ve Burak ALBAYRAK'a, annem Hacer ALBAYRAK ve babam Şaban ALBAYRAK'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Ekim, 2019

Hülya ALBAYRAK

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ	iv
İÇİNDEKİLER	v
ÇİZELGE LİSTESİ	vii
ŞEKİL LİSTESİ	viii
ÖZET	ix
1. GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	2
1.1.1 Problem Cümlesi.....	3
1.2 Araştırmanın Amacı	3
1.3 Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi	4
1.4 Sayıtlılar	5
1.5 Sınırlılıklar	5
1.6 Tanımlar	5
2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1 Sosyal Belediyecilik ve Eğitim	7
2.2 Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kursları ve Bilgi Evleri	9
2.2.1 Etüt Sınıfı	14
2.2.2 Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Servisi	15
2.2.3 Çok Amaçlı Salon	15
2.2.4 Bilgisayar Sınıfı	15
2.2.5 Kütüphane	16
2.2.6 Kulüp Faaliyetleri ve Etkinlikler.....	16
2.2.6.1 Müzik Kulübü	17
2.2.6.2 Tiyatro Kulübü.....	17
2.2.6.3 Halk Oyunları Kulübü.....	17
2.2.6.4 Satranç Kulübü.....	17
2.2.6.5 El İşi, Hobi Ve Resim Etkinliği	18
2.2.6.6 Akıl Ve Zekâ Oyunları Etkinliği.....	18
2.2.6.7 Sinema Etkinliği.....	18
2.2.6.8 Masa Tenisi Etkinliği	19
2.3 Paydaş Kavramı Ve Bilgi Evi Paydaşları.....	19
3. YÖNTEM.....	21
3.1 Araştırmanın Modeli	21
3.2 Çalışma Grubu.....	22
3.2.1 Araştırmanın Katılımcıları	22
3.3 Veri Toplama Araçları	23
3.3.1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme.....	23
3.4 Verilerin Çözümlemesi ve Yorumu	24
3.5 Etik	26
3.6 Araştırmacının Rolü	27

4. BULGULAR	29
4.1 Bilgi Evleri'ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Bulgular	29
4.2 Bilgi Evi'nde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular	33
4.3 Bilgi Evinde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular	36
4.4 Bilgi Evi'nde Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular	39
5. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER	43
5.1 Bilgi Evleri'ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Tartışma.....	44
5.2 Bilgi Evi'nde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Tartışma	45
5.3 Bilgi Evi'nde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Tartışma	46
5.4 Bilgi Evi'nde Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Tartışma.....	47
5.5 Öneriler.....	50
KAYNAKLAR	51
EKLER	54
ÖZGEÇMİŞ	66

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 3.1: Veri Toplama Süreci	26
Çizelge 4 1: Bilgi Evleri'ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine İlişkin Paydaş/ Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri	29
Çizelg 4.2: Bilgi Evi'nde UygulananEğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş/Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri	34
Çizelge 4.3: Bilgi Evi'nde Uygulanan Öğretim MateryallerineYönelik Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri	37
Çizelge 4.4: Bilgi Evi'ndeki Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri	40

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 2.1: Öğrenci, Akademik Birim, İdari Etkinlikler İle İlgili Paydaşları Gösteren Şekil.....	20
---	-----------

BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA YÖNELİK PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

ÖZET

Sosyal belediyecilik kapsamında her geçen gün sayısı artan Bilgi Evleri; ülkemizde genellikle ilköğretim ve ortaöğretim kademesindeki öğrencilerin, akademik ve sosyal başarısına okul dışındaki zamanlarda destek vermeyi amaçlayan ve ilçe belediyelerince hizmet veren eğitim kurumlarıdır. Alan yazın incelendiğinde, Bakırköy Belediyesi Bilgi Evi haricinde ulaşılan tüm Bilgi Evleri'nde lise giriş sınavına hazırlık kursları olduğu görülmüştür. Bilgi Evleri'nde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaş görüşlerini belirlemek amacıyla, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde İstanbul ilinde bir Bilgi Evi'nde 8. Sınıf paydaşlarına yönelik 5 öğretmen, 5 veli ve 10 öğrenciden oluşan çalışma grubu ile Bilgi Evinde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaş görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada nitel yöntemlerinden durum çalışması deseni uygulanmıştır. Bilgi Evi paydaşları olan öğretmen, öğrenci ve veli ile birebir görüşme yapılmış ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Öğretmen, öğrenci ve veliler için yedişer soru hazırlanmıştır. Veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Elde edilen sonuçlar; "Bilgi Evleri'ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Bulgular", " Bilgi Evi'nde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular", "Bilgi Evi'nde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular" ve "Bilgi Evi'nde Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular" olmak üzere dört başlıkta incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre; Bilgi Evi kurslarının, tercih edilmesinde en çok katılımın olumlu imaj, en az katılımın ise ulaşım kolaylığı olduğu; eğitim faaliyetlerinde konu tekrarının en çok belirtilen görüş; öğretim materyallerinde en çok katılımın esnek çalışabilme; kulüp faaliyetleri ve etkinliklerde ise sosyalleşmenin en çok belirtilen görüş olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Bilgi Evi, Belediye, Lise Giriş Sınavı, Paydaş.*

DETERMINATION OF STAKEHOLDER VIEWS REGARDING THE CURRICULUM IN KNOWLEDGE HOUSES

ABSTRACT

Knowledge houses, which have been increasing in number every day within the scope of social municipality, are educational institutions in Turkey served by the district municipalities and that aim to support academic and social successs among primarily elementary and secondary school students outside the school time. When the literature is examined, it is seen that all the knowledge houses, with which were communicated except the Bakırköy Municipality Knowledge House, have preparatory courses for high school entrance exam. In order to determine the stakeholder views regarding the curriculum implemented in the Knowledge House, a study was conducted on the 8th grade stakeholders in a knowledge house in İstanbul in the fall semester of the 2018-2019 academic year, with the participation of 5 teachers, 5 parents and 10 students. One-to-one interviews were conducted with teacher, student and parent stakeholders of the knowledge House and the data were collected using a semi-structured interview form. Seven questions were prepared for teachers, students and parents. Data were analyzed by content analysis. Findings were analyzed under four sections: Findings on Stakeholder Views on the Reasons for Choosing Knowledge House High School Entrance Exam Preparation Courses, Findings on Stakeholder Views on the Knowledge House Curriculum and Student Academic Success, Findings on Stakeholder Opinions on Knowledge House Curriculum Materials, and Findings on Stakeholder Opinions Regarding Clubs and Activities at the Knowledge House.

Keywords: *Knowledge House, Municipality, High School Entrance Exam, Stakeholder.*

1. GİRİŞ

Eğitim insanın zihnen, bedenen, duygusal yönden ve sosyal davranışlarının en iyi ve/ya istenen yönde hedeflere yönelik yeni bilgi, yetenek ve davranışları geliştirme çalışmasıdır. Aydın ve Sağlam'a göre (2012, s.258), "Eğitim, anne karnında başlayan ve yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Ancak eğitim söz konusu olduğunda daha çok amaçlanan planlı, programlı ve amaçlı eğitimidir." Eğitim programı ise ğretim programını da kapsamakla beraber, öğrenme yaşantılarının ve etkinliklerinin tasarlanmasıdır (Büyüköztürk ve ark, 2016).Eğitim programlarının temel kavramlarını incelediğimizde karşımıza formel ve informel eğitim çıkmaktadır. Formel eğitimi oluşturan örgün ve yaygın eğitime baktığımızda örgün eğitimin okul öncesinden yükseköğretime kadar olan kademeleri kapsadığını; yaygın eğitimin ise örgün eğitimi tamamlayan ve destekleyen bir yapıya sahip olduğunu görmekteyiz.

Yaygın eğitim çalışmalarına özellikle gelişmiş ülkelerde oldukça önem verilmektedir. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde hkmet ve eyaletler tarafından yaygın eğitime örgün eğitimden daha fazla denek ayrılmaktadır. Ülkemizde de son yıllarda yaygın eğitime önem verilmeye başlanmıştır(Baş, 2013). İlk önce "halk eğitim" sonrasında "yaygın eğitim" başlığında hizmet veren Halk Eğitimi Merkezi bulunduğu bölgenin eğitim, ğretim, üretim, rehberlik, danışma, kültür ve sanat merkezidir. Harf inkılbının gerçekleşmesiyle birlikte ortaya çıkan okuma-yazma seferberliğinde, ulusal kültürü yaygınlaştırma, Atatürk ilke ve inkılplarını kazandırma çalışmalarına destek olmak üzere 1956 yılından itibaren, ülke çapında Halk Eğitimi Merkezleri kurulmaya başlanmıştır. Halk Eğitim ilerleyen yıllarda ıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü'ne bağlanmış ve günümüzde de meslek edindirme, sanat, kişisel gelişim vb. alanlarda hizmet vermeye devam etmektedir (Saraç, 2017).

İl ve ilçe belediyeleri de yaygın eğitim hizmeti vermektedir. Örneğin İstanbul'da İSMEK ile yüzlerce meslek edindirme ve sanatla ilgili kurstan her

yaştan vatandaş yararlanmaktadır (Ersöz, 2005). Bununla beraber ülkemizdeki birçok ilçe belediyesi (Örneğin Bağcılar Belediyesi, Esenler Belediyesi, Küçükçekmece Belediyesi, Tuzla Belediyesi, Üsküdar Belediyesi, Fatih Belediyesi, Zeytinburnu Belediyesi vb.) ilkokul ve ortaokul kademesindeki öğrenciler için Bilgi Evi projesini yürütmektedir. Arslan, İ. H., Bakırcı H., & Aytar, E. (2017); Aslan S. A. (2009); Ersöz, H. (2005); Karadeniz, Ş. (2017) yüksek lisans tezlerinde ve Bilgi Evleri EBSAD (2015); Zeytinburnu Belediyesi ve Bağcılar Belediyesi'ne ait internet sitelerinde Bilgi Evlerine yönelik çalışmalar yapılmıştır.

1.1 Problem Durumu

Yasal zeminin oluşmasıyla beraber büyükşehir ve ilçe belediyeleri (Bağcılar Belediyesi, Esenler Belediyesi, Küçükçekmece Belediyesi, Tuzla Belediyesi, Üsküdar Belediyesi, Fatih Belediyesi, Zeytinburnu Belediyesi vb.) yaygın eğitim faaliyetlerini yürütmeye başlamıştır. Bu faaliyetlerden biri olan ve daha çok İstanbul ilçe belediyelerinde oluşum gösteren Bilgi Evleri ilk olarak 2009 yılında İstanbul Esenler Belediyesi tarafından hizmete açılmıştır (Bilgi Evleri Hakkında EBSAD, 2015). Ülke genelindeki Bilgi Evleri incelendiğinde özellikle liseye giriş sınavlarına hazırlık eğitimleri göze çarpmaktadır. Bunun yanı sıra uygulanan etkinlikler ve kulüplerin benzer içerikle uygulandığı gözlemlenmiştir. Alan yazında özellikle Ulusal Tez Merkezi ve Google Akademik (Türkçe sayfalar) veri tabanlarında Bilgi Evleriyle ilgili yeterli araştırmaya rastlanmamıştır. Sınava hazırlık kurslarından okul hafta sonu kursları, dershanelerden dönüşen özel öğretim kursları, internete dayalı eğitim kursları ve Bilgi Evleri ile ilgili katılımcı ve paydaş görüşlerinden hareketle benzerlik ve farklılıklarının tespit edilebilecek olması araştırmayı daha da önemli bir hale getirmektedir. Araştırmanın veri kaynaklarının toplanmasında İstanbul ilçe belediyeleri Bilgi Evleri internet siteleri, lisansüstü tezler ve akademik dergilerde yayımlanan çalışmalardan yararlanılmıştır. Bilgi evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

1.1.1 Problem Cümlesi

Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaşların görüşleri nelerdir?

1.2 Araştırmanın Amacı

Lise sınavına hazırlık için kurslara baktığımızda, okullarda eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları, ilçe belediyesi Bilgi Evi kursları, (1 Eylül 2015 yılına kadar dersane olan) özel öğretim kursları, çevrimiçi ve/veya çevrimdışı İnternet Destekli Eğitim ya da diğer adıyla İnternete Dayalı Eğitim kursları karşımıza çıkmaktadır.

Okul kursları, genellikle okulda öğrencinin dersine giren öğretmenler tarafından verilmektedir. Lise giriş sınavına hazırlık kurslarına bakıldığında, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük ve İngilizce derslerinin verildiğini görmekteyiz. Dershaneler ise, Milli Eğitim Bakanlığı düzenlemesi ve devlet desteği ile 2015-2016 eğitim-öğretim yılından itibaren özel okula veya özel öğretim kurslarına dönüşmüştür. Özel öğretim kursları 1 Temmuz 2018'e kadar dershanecilik hizmetini sürdürmüştür. Bu tarihten sonra ise bir bilim dalında hizmet verme zorunluluğuna sahip eğitim merkezleri olarak faaliyetine devam etmektedir (Ergün, 2017). Günümüzde akıllı tablet ve telefonların yaygınlaşması ile öğrenciler internette ücretsiz veya ücretli sitelere üye olarak çevrimiçi ya da çevrimdışı, birebir veya birden fazla öğrenci ile bu sitelerden ders alabilmektedirler. Böylelikle öğrencilerimiz zamandan ve mekândan tasarruf ederek sınavlara hazırlanabilmektedirler (Notam Eğitim Kurumları Kurslarımız, 2019). Bilgi Evleri, belediyelerde Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlıdır. Bilgi Evleri ilk olarak İstanbul ilinde Esenler Belediyesi tarafından açılmıştır. Bilgi Evlerinin temel amacının öğrencilerin okul dışındaki zamanlarını nitelikli geçirmesini ve öğrenciyi okul ve ev dışı, sosyal medya gibi yerlerdeki uygunsuz durumlardan korumak olduğu görülmektedir. Bu amacın yanı sıra Bilgi Evlerinin diğer hedefi ise öğrencilerin okul derslerinde başarısını arttırmalarına yardımcı olmak, sanatsal, sosyal gelişimlerine destek olmak için çeşitli kulüp, gezi vb. etkinlikler düzenlemektir (Esenler Şehir Düşünce Merkezi,2015).

Araştırmanın amacı, Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerini belirlemektir. Türkiye’de birçok ilçe belediyesinde Bilgi Evleri bulunmaktadır. Çalışmanın örneklemini, İstanbul ilinde bir ilçe belediyesinde yer alan bir Bilgi Evi oluşturmaktadır.

Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerinin belirlenmesi amacıyla aşağıdaki sorulara cevap verilmeye çalışılmıştır:

- Bilgi Evleri’ndeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının tercih edilme sebeplerine yönelik paydaş görüşleri nelerdir?
- Bilgi Evi’nde uygulanan eğitim faaliyetlerine yönelik paydaş görüşleri nelerdir?
- Bilgi Evi’nde uygulanan öğretimmateriyallerine yönelik paydaş görüşleri nelerdir?
- Bilgi Evi’nde uygulanan kulüp faaliyetleri ve etkinliklere yönelik paydaş görüşleri nelerdir?

1.3 Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Alan yazında Ulusal Tez Merkezi ve Google Akademik (Türkçe sayfalar) veri tabanlarında, İstanbul ilçe belediyeleri Bilgi Evleri internet siteleri, lisansüstü tezler ve akademik dergilerde yayımlanan çalışmalarda yapılan incelemede, Bilgi Eviyle ilgili yeterli araştırmaya rastlanamamıştır. Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaşların görüşlerinin belirlenmesi için yapılan bu çalışmada İstanbul ilindeki bir ilçe belediyesinde yer alan bir Bilgi Evi’nde 5 öğretmen,5 veli ve 10 öğrenci ile görüşme yapılmıştır. Yapılan çalışma ile lise giriş sınavı hazırlık kurslarına yönelik öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine ulaşmak, belediyelerdeki eğitim hizmetlerine örnek oluşturmak, alan yazında Bilgi Evleriyle ilgili rastlanmayan verilere ışık tutmak ve bu başlıklarda daha sonra yapılacak çalışmalara kaynaklık etme noktasında bir önem ve gerekçeye sahiptir.

1.4 Sayılılar

- a) Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Atatürk ve İnkılâp Tarihi ve İngilizce alanından olmak üzere 5 öğretmen, 5 veli ve 10 öğrenci görüşme sürecinde yöneltilen sorulara içten bir şekilde cevap vermiştir.

1.5 Sınırlılıklar

- b) Çalışma 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde İstanbul ilinde bir Bilgi Evinde, 5 öğretmen (Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Atatürk ve İnkılâp Tarihi ve İngilizce), 5 veli ve 10 öğrenci ile sınırlanmıştır.
- c) Çalışma Bilgi Evi lise giriş sınavına hazırlık kursları ile sınırlandırılmıştır.
- d) Öğrenciler lise sınavına hazırlandıkları için 8.sınıfta öğrenim gören öğrenciler ile bunların velileri ve öğretmenleri ile sınırlandırılmıştır.
- e) Araştırma birebir görüşme veri toplama yöntemi ile sınırlıdır.

1.6 Tanımlar

- a) Bilgi Evi: Bilgi evleri; ülkemizde genellikle ilköğretim ve ortaöğretim kademesindeki öğrencilerin, akademik ve sosyal başarısına okul dışındaki zamanlarda destek vermeyi amaçlayan ve ilçe belediyelerince hizmet veren eğitim kurumlarıdır.
- b) Eğitim Programı: Eğitim programı, öğretim programını da kapsamakla beraber, öğrenme yaşantılarının ve etkinliklerinin tasarlanmasıdır.
- c) Liseye Giriş Sınavı:2018 yılına kadar TEOG adıyla uygulanan,2018-2019 eğitim- öğretim yılında uygulanmaya başlanan, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Atatürk ve İnkılâp Tarihi, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinden, çoktan seçmeli sorulardan oluşan ve 8. Sınıf öğrencilerinin sene sonunda girdiği bir sınavdır.

d) Paydaş: Bir kurum veya kuruluşun amaçlarının başarısını etkileyen ya da bunlardan etkilenebilen kişi ya da herhangi bir gruptur. Bu çalışmada öğretmen, öğrenci ve veliler paydaş kavramı ile ifade edilmektedir.

2. KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE ARAŞTIRMALAR

2.1 Sosyal Belediyecilik ve Eğitim

Kamu hizmetinin sunulmasında halka en yakın yönetim birimi yerel yönetimlerdir. Yerel yönetimlerin sosyal politikalarının amacı, merkezi yönetime yardımcı olmaktır. Sosyal politika uygulamalarını gerçekleştiren yerel yönetimler, sosyal belediyecilik uygulamalarını hayata geçirmektedir. Sosyal belediyeler, sosyal devletin temsilcisi olduğu için asıl faaliyetleri eğitim, sağlık, kültürel organizasyonlar, istihdam, ekonomik durumu kötü ailelere yardım, toplumsal huzurun ve mutluluğun sağlanmasına yardımcı olmaktır (Ersöz, 2005).

Türkiye’de sosyal belediyeciliğin yasal sınırlarını, 5393 Sayılı Belediye Kanunu ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile yerel yönetim birimlerinden biri olan 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu oluşturmaktadır. Bu kanunlar kapsamında belediyelerin vereceği eğitim hizmetlerinden bazıları aşağıda belirtilmiştir. Bunlar;

- Belediyeler, okul öncesi eğitim kurumları açabilir ve tüm kademelerde okulların inşaatında bakım ve onarımını gerçekleştirebilir.
- Belediyeler; sağlık, eğitim, spor, çevre, sosyal hizmet ve yardım, kütüphane, park, trafik ve kültür hizmetleriyle, yaşlılara, kadın ve çocuklara, engellilere, yoksul ve düşkünlere yönelik hizmetleri üstlenir ayrıca hizmet verimliliğini arttırmak için gönüllü gruplarıyla etkinlik düzenleyebilir.
- Tüm vatandaşlara özellikle yaşlı, engelli, kadın ve çocuklar için çeşitli kültürel ve sosyal hizmet yürütebilir. Ayrıca meslek edinmeye, sanat ve beceri geliştirmeye yönelik kurslar düzenleyebilir buna amaçla tesisler açabilir. Bu tesislerde tüm bu hizmetleri gerçekleştirmek için okul, kamu

kuruluşları ve sivil toplum örgütleriyle bütünleşmiş çalışabilir(Ersöz, 2005).

Bu maddelerden hareketle birçok belediyenin, okul yönetimlerinin taleplerini karşıladığı ve bazı belediyelerin ise okul binalarının bakım ve onarımı konusunda öncü oldukları bilinmektedir. Örneğin; İzmir Büyükşehir Belediyesi, 1999 yılından bu yana “Eğitim Kurumlarına Destek Projesi” ile ülkemizde yerel yönetimlerin verdiği eğitim hizmetlerine örnek oluşturmaktadır. Ülke genelinde birçok belediye, vatandaşların bilgi ve becerisine katkı sağlamak amacıyla çeşitli eğitimler düzenlemektedir. Belediyeler bu sayede, sanat ve meslek edindirme kurslarıyla ülkemizdeki istihdam imkânlarının çoğalmasına yardımcı olmaktadır. İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir, Kayseri, Mersin ve Samsun mesleki eğitim kursları hizmeti veren büyükşehir belediyelerinden bazılarıdır. Örneğin; İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin 1996 yılında başlattığı İSMEK projesi ile sanat ve mesleki eğitim faaliyetlerin yanında günlük hayata dönük popüler ve kültürel konularda verilen eğitimler ile kursiyerlere çeşitli seminerler de düzenlenmektedir. Sosyal belediyecilik anlayışı kapsamında belediyeler ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencilerine çeşitli burs imkânı da sağlamaktadır (Ersöz, 2005).

Beytü'l-Hikme, İslam kültüründe Abbasi döneminde ilk ilimler akademisi olarak bilinen kurumdur (Erdem, 2013).Türk tarihinde Beytü'l-Hikme adıyla anılan eğitim merkezlerinin özelliklerini günümüzde ilçe belediyelerince hizmet veren Bilgi Evleri üstlenmektedir. Özellikle ilk ve ortaokul öğrencilerine hizmet veren Bilgi Evleri, 11. yüzyıldan bu yana İslam Dünyası'nda pek çok bilgin yetiştirilmesinde rol oynamıştır. Bilgi Evlerinin özelliklerini barından kurumlar Abbasiler döneminde Bağdat'ta başlayıp Anadolu'ya ve oradan pek çok İslam bölgesine yayılmıştır. Selçuklu ve Osmanlı'da gördüğümüz medrese sistemini örnek alan Bilgi Evleri, ülkemizin geleceği olan çocuklarımızın topluma daha iyi bir şekilde kazandırılması amacıyla onların sosyalleşmesine, okul dışındaki zamanlarını nitelikli geçirmelerine, bilgi ve becerilerini geliştirmelerine destek olmaktadır(Bilgi Evi Bağcılar Belediyesi, 2018).

2.2 Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kursları ve Bilgi Evleri

İlki 1999 yılında uygulanan Liselere Geçiş Sınavı (LGS) ile başlayan ortaöğretime geçiş sistemleri yerini 2004 yılından itibaren yapılmaya başlanan Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavına (OKS) bırakmıştır. Son kez 2008 yılında yapılan OKS kaldırılarak, yerine 2009 yılında, merkezi olarak uygulanan Seviye Belirleme Sınavı (SBS) getirildi. 6, 7 ve 8. sınıfların ikinci dönemlerinin sonunda yapılan SBS, 2010-2011 eğitim-öğretim yılından itibaren sadece 8. sınıflara uygulanmaya başlandı. 2010 yılında 6. sınıflardan, 2011 yılında ise 7. sınıflardan kaldırıldı. Milli Eğitim Bakanlığı, 2013 yılında ulusal ölçekli sınavlarının ilki yapılan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sistemini geliştirdi. 2018 yılında sınav sistemi yenilendi ve TEOG yerini LGS sınav sistemine bıraktı. (Sınacı, 2019). Sınav sistemleri değişse de sınavların konu ve içeriklerinin aynı olduğu görülmektedir.

Okullarda her sınıf düzeyi için belirlenen hedef ve kazanımlar doğrultusunda davranış ve beceriler bireylere kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bu davranış ve beceriler farklı sebeplerle her bireye kazandırılmaz. Bu sebepler; sınıfların kalabalık olması, gerekli eğitim materyallerinin yetersiz olması, eğitim mekânlarının fiziki imkânlarının yetersiz olması, öğretmenlerin niteliklerinin ve yeterliliklerinin düşük olması gibi nedenler olabilmektedir. Okullarda bu tür yetersizliklerin olması, öğrencilerin bir üst öğrenim kurumuna giriş sınavlarında zorluk yaşamalarına ve gösterdikleri başarının düşük olmasına sebep olmaktadır. Öğrenci ve velilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentilerini karşılamak için devlet kurumları ve özel sektörde çeşitli destekleme yetiştirme kurslarına yönelik çalışmalar yapılmaktadır (Biber, Tuna, Polat, Altunok, & Küçüköğlü, 2017).

Lise sınavına hazırlık için kurslara baktığımızda, okullarda eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları, ilçe belediyesi Bilgi Evi kursları, (1 Eylül 2015 yılına kadar dersane olan) özel öğretim kursları, çevrimiçi ve/ya çevrimdışı İnternet Destekli Eğitim ya da diğer adıyla İnternete Dayalı Eğitim kursları karşımıza çıkmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2014-2015 eğitim-öğretim yılında yürürlüğe koyduğu örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları yönergesinde, okul ve okul dışındaki kursların amacı ve kapsamı şu şekilde

belirtmiştir: “*Millî Eğitim Bakanlığına bağlı hayat boyu öğrenme kurumlarının kuruluş, görev, yönetim, eğitim, öğretim ve işleyişi hakkındaki yöntem ve ilkeler ile diğer resmî ve özel kurum ve kuruluşlar, belediyeler, meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve gönüllü kuruluşlarca hayat boyu öğrenme kurumlarının iş birliğinde özel öğretim kurumları mevzuatı dışında açılacak kurslarda yönetim, eğitim, öğretim, üretim, rehberlik, gözetim ve denetime ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.*” Okul kursları, genellikle okulda öğrencinin dersine giren öğretmenler tarafından verilmektedir. Lise giriş sınavına hazırlık kurslarına bakıldığında, Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ve İngilizce derslerinin verildiğini görmekteyiz.

Türkiye’de dershaneciliğin tarihsel gelişimine bakıldığında; ilk olarak 1915 yılında Mekatib-ı Hususiye talimatnamesi ile yasal zemine oturtulduğu görülmektedir. Dershaneler 1970 yılına kadar Türkiye’de her ilde faaliyet gösterirken 1980 darbesi ile kapatılmak istenmiş ancak 1983 yılında meclisin kapatılmaması kararı üzerine ülkede sayısı gittikçe çoğalmıştır. MEB 2014 yılı verilerine göre 2013-2014 yılı itibariyle yurt genelindeki 3579 özel dershaneye ise 1 Milyon 220 bin 435 öğrenci kayıt yapmış. Bu dershanelerde 47550 öğretmen görev yapmıştır. 824 özel etüt merkezinde de 27531 öğrenci eğitim almış. Bu etüt merkezlerinde 1775 eğitimci görev yapmıştır. Dershaneler, Milli Eğitim Bakanlığı düzenlemesi ve devlet desteği ile 2015-2016 eğitim-öğretim yılından itibaren özel okula veya özel öğretim kurslarına dönüşmüştür. Özel öğretim kursları 1 Temmuz 2018’e kadar dershanecilik hizmetini sürdürmüştür bu tarihten sonra ise bir bilim dalında hizmet verme zorunluluğuna sahip eğitim merkezleri olarak faaliyetine devam etmektedir (Ergün, 2017).

İnternet Destekli Eğitim, 1951 yılında ilk iş bilgisayarının geliştirilmesinden sonra ortaya çıkmıştır. İlk bilgisayar destekli öğretim geliştirme çalışmaları 1960’ların sonu ile 1970’lerin başında, geleneksel öğretime destek mahiyetinde ortaya çıktı. 1970’lerin sonunda iki büyük sistem geliştirildi: PLATO (merkezi ders kütüphanesine bağlı eğitim ağı) ve TICCIT (bir öğrenci bilgisayarına ders desteği veren sistem). Bu sistemler istenilen başarıya ulaşmadılar. 1980 yılından sonra bilgisayar ve internetin geliştirilerek yaygınlaştırılması ile sırayla Bilgisayar destekli, Bilgisayar Yönlendirmeli (CD-ROM ile) ve İnternet Destekli eğitim ortaya çıkmıştır (Ergün M. , 1998). Türkiye’de 1999’dan

itibaren Üniversitelerarası Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Dayalı Uzaktan Yükseköğretim Yönetmeliği'ni esas alan bazı üniversiteler, internete dayalı uzaktan eğitime başlamışlardır. ODTÜ gibi birçok üniversite, internete dayalı yüksek lisans programlarını bu amaca yönelik olarak uzaktan eğitim şeklinde yürütmektedir (Mutlu, Öztürk, & Çetinöz, 2002). Günümüzde akıllı tablet ve telefonların yaygınlaşması ile öğrenciler internette ücretsiz veya ücretli sitelere üye olarak çevrimiçi ya da çevrimdışı, birebir veya birden fazla öğrenci ile bu sitelerden ders alabilmektedirler. Böylelikle öğrencilerimiz zamandan ve mekândan tasarruf ederek sınavlara hazırlanabilmektedirler (Notam Eğitim Kurumları Kurslarımız).

Bilgi Evleri ilk olarak İstanbul ilinde Esenler Belediyesi tarafından açılmıştır (Esenler Şehir Düşünce Merkezi,2015). Ülkemizdeki belediyelerin Bilgi Evlerine baktığımızda her birinde aynı hizmetlerin verildiğini söylemek mümkün değildir, ancak yine de her birinde ortak olan hizmetler görülmektedir. Bilgi Evlerindeki ortak olan hizmetlere baktığımızda (Küçükçekmece Belediyesi, 2015; Ümraniye Belediyesi, 2014; Bağcılar Belediyesi, 2015) etüt dersleri, kütüphane, bilgisayar laboratuvarları, rehberlik hizmetleri, kulüpler ve atölye çalışmaları, kültürel etkinlikler, sürece yönelik ölçme araçlarından biri olan deneme sınavları, değerler eğitimi ve benzeri etkinlikler olarak karşımıza çıktığı görülmektedir (Karadeniz, 2017).

Alan yazın incelendiğinde Bilgi Evlerinin temel amacının öğrencilerin okul dışındaki zamanlarını nitelikli geçirmesini ve öğrenciyi okul ve ev dışı, sosyal medya gibi yerlerdeki uygunsuz durumlardan korumak olduğu görülmektedir. Bu amacın yanı sıra Bilgi Evlerinin diğer hedefi ise öğrencilerin okul derslerinde başarısını arttırmalarına yardımcı olmak, sanatsal, sosyal gelişimlerine destek olmak için çeşitli kulüp, gezi vb. etkinlikler düzenlemektir. Öğrencilerin boş vakitlerini değerlendirmelerine yardımcı olan Bilgi Evlerini belediyeler genelde daha az gelişmiş, ekonomik durumu iyi olmayan semtlerde yoğunlaştırmıştır. Bu da eğitimde fırsat eşitliğine katkı sağlamaktadır. Bilgi Evleriyle öğrenciler her an soru sorabilecekleri alanında uzman öğretmenlere, zengin bir kütüphaneye, bilgisayar ve internet erişimine ve daha birçok hizmete ulaşabilmektedir. Bağcılar Belediyesi Bilgi Evi (2018) çalışmasında Bilgi Evine devam eden öğrencilerin sosyal hayatta başarılı olduğu görülmekte, Bilgi

Evlerinde öğrenciler okullarda çeşitli nedenlerle katılamadıkları tiyatro ve müzik kulüplerinde öğrenciler sahnede performans göstermekte, münazara etkinliği ile eleştirel düşünebilmekte, çeşitli yazarlar ile bir araya gelebilmektedir, ifadeleri yer almaktadır.

Bilgi Evleri, belediyelerde Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlıdır. Bilgi Evlerinin bağlı olduğu Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü; Kültür ve Sosyal İşler Başkanı, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü ve Bilgi Evi Koordinatörü hiyerarşisine sahiptir. Ayrıca her Bilgi Evinin bir müdürü bulunur. Bilgi Evlerinin müdürleri bazı belediyelerde derslere giren bir öğretmenken bazı belediyelerde (Başakşehir Belediyesi Bilgi Evleri) ayrı bir yöneticidir. Bir Bilgi Evinde temel branş öğretmenleri(Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Atatürk ve İnkılap Tarihi, ve İngilizce), etkinlik ve kulüp öğretmenleri (Tiyatro, Müzik, Halk Oyunları, Satranç vb.), Rehberlik ve Danışmanlık öğretmeni, öğrenci işleri ve/veya danışma personeli, temizlik personeli ve güvenlik görevlisi bulunur. Ayrıca birçok Bilgi Evlerinde Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan atanan Din Kültürü öğretmeni bulunmaktadır. Bazı Bilgi Evlerinde ayrıca bir kütüphane ve/veya bilgisayar görevlisi olmaktadır.

Bilgi Evlerinin fiziki yapısı farklı belediyelerce hatta aynı belediyenin iki Bilgi Evinde bile farklılık gösterebilmektedir. Birçok belediye Semt Konak'larında Bilgi Evi hizmeti vermektedir. Bir Bilgi Evinde müdür odası, öğretmenler odası, etüt sınıfları, rehberlik odası, çok amaçlı salon/ sergi salonu, bilgisayar sınıfı ve kütüphane bulunmaktadır. Bazı belediyelerde etkinlik ve kulüp sınıfları bulunur. Örneğin; Başakşehir Belediyesi Bilgi Evlerinde özel müzik sınıfı, Fatih Belediyesi Bilgi Evlerinde masa tenisi sınıfı, satranç sınıfı bulunmaktadır. Esenler Belediyesi'nde ise karşımıza Bilgi Evi ve Hikmet Evi çıkmaktadır. Uygulamada Hikmet Evi'nin dini eğitimin yoğun olması yönüyle hizmet verdiği görülmektedir (Esenler Şehir Düşünce Merkezi).

Bilgi Evlerinin fiziki yapısında olduğu gibi işleyişlerinde de farklılık bulunmaktadır. Birçok belediye ilköğretim ve/ya ortaöğretim öğrencilerine, bazı belediyeler ise sadece üniversite sınavına hazırlık öğrencilerine hizmet vermektedir. Örneğin, Bakırköy Belediyesi Bilgi Evleri yalnızca üniversite sınavına hazırlık dersleri vermektedir. Ulaşılan verilere göre, Bakırköy

Belediyesi Bilgi Evi hariç bütün belediyelerde 8. Sınıf öğrencileri için lise giriş sınavına hazırlık (LGS) eğitimleri verilmektedir.

Bilgi Evleri genellikle pazartesi günleri hizmet vermemektedir. Okullarda sabahçı olan öğrenciler Bilgi Evlerinde hafta içi öğle, hafta sonu ise sabah veya öğle gruplarına; okullarında öğlenci olan öğrenciler ise Bilgi Evlerinde hafta içi sabah, hafta sonu sabah veya öğle gruplarına katılabilmektedirler.

Bilgi Evlerindeki haftalık ders saati; Türkçe iki ders, Matematik iki ders, Fen ve Teknoloji iki ders, Atatürk ve İnkılâp Tarihi iki ders, İngilizce iki ders, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi bir ders ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bir ders olacak şekilde düzenlenmektedir. Öğrenciler haftada iki gün ders almaktadır. Ders günleri dışında da haftada iki gün her dersten soru çözüm saatleri düzenlenmektedir. Bir öğrenci haftanın iki günü ders yapılan günlerde mazeretsiz (sağlık vb. dışında) yılda en fazla 6 gün devamsızlık hakkına sahiptir. Soru çözümü saatlerinde devamsızlık şartı aranmamaktadır. Öğrencinin mazeretsiz devamsızlık durumunda velinin kuruma mutlaka bilgi vermesi gerekmektedir. Toplamda 6 gün mazeretsiz devamsızlık yapan öğrencinin kaydı silinir. Sınıflarda yer olmaması sebebiyle kayıt olamayan yedeklerdeki öğrencilerin kaydı alınır. Yedek listelerden kayıt için gelen öğrencilere her dersin hocası gelinen üniteye kadar birebir olarak öğrenciyi çalıştırır.

Birçok belediye öğrencilerden kayıt esnasında materyal ücreti başlığı altında yılda bir defaya mahsus 250 ile 400 TL arasında kayıt ücreti talep etmektedir. Ancak Fatih Belediyesi Bilgi Evleri tamamen ücretsiz hizmet vermektedir. Basılı kaynaklardan da hiçbir ücret almamaktadır.

Bilgi Evleri kayıt esnasında öğrencinin ve velinin kimlik bilgileri, iletişim bilgileri ve Bilgi Evinin hangi şartlarda öğrencinin kaydını iptal edebileceğine dair bilgilerin oluşturduğu veli tarafından imzalı kayıt formu, öğrenci ve velinin arkalı önlü kimlik fotokopisi ve öğrencinin yakın zamana ait iki adet vesikalık fotoğrafını talep etmektedir. Bilgisayar ortamında taratılan bu evraklar E-Belediye sistemine aktarılır. Öğrenciye resimli ve elektronik Bilgi Evi kimlik kartları basılır. Güvenliğinde sağlanması amacıyla birçok Bilgi Evine sadece bu kartlar ile giriş yapılabilmektedir. Öğrenciler elektronik cihaza kartlarını okutarak Bilgi Evine giriş ve çıkış yapabilmekte, bilgisayar sınıfını ve kütüphaneyi kullanabilmekte ve kütüphaneden ödünç kitap alabilmektedirler.

Öğrenciler ilk olarak okulda bir konuyu öğrenirler. Okullarda eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları, (1 Eylül 2015 yılına kadar dersane olan) özel öğretim kursları, çevrimiçi ve/ya çevrimdışı İnternet Destekli Eğitim kurslarında ilk amaç öğrencilere yeni bir konuyu öğretmek değildir. Bilgi Evleri'nde ise çoğunlukla okuldan önce bir konunun öğretilmesi amaçlar arasındadır. Bu noktada Bilgi Evleri, okulu destekleyici bir rol üstlenmekteyken diğer kurslar sınava yönelik soru çözümü ve teknik ve taktikler ile zaman yönetimini amaç olarak edinmektedir. İnternet Destekli Eğitim kursları ise zaman ve mekândan en üst düzeyde kolaylık sağlamaktadır. Diğer kurslar ile gerek gezi ve kulüpler ile öğrencileri pek çok yönden geliştirme amacı gerekse birçok belediyede (Fatih Belediyesi, Tuzla Belediyesi vb.) Bilgi Evleri'nin ücretsiz oluşu Bilgi Evleri'nin en büyük farklarından biridir. Bir diğer fark ise Bilgi Evi'nde sınava hazırlık olarak Din Kültürü dersi verilmekteyken diğer kurslarda Din Kültürü kursu çoğunlukla verilmemektedir (Ergün, 2017).

2.2.1 Etüt Sınıfı

Bilgi Evlerinde farklı sayıda etüt sınıfı bulunmaktadır. Alan yazın incelemesi sonucu elde edilen sonuçlara göre bir Bilgi Evinde en az 4 etüt sınıfı bulunduğu görülmektedir. Etüt sınıfı, katlanabilir masası olan tek kişilik sandalyeden veya iki kişilik okul tipi sıralardan oluşan ve ortalama 20-30 kişilik öğrenci kapasitesine sahiptir. Bir etüt sınıfında öğrenci sıra ve masaları, öğretmen masası ve koltuğu, akıllı tahta (internet erişimli), Gençliğe Hitabe ve İstiklal Marşı panosu, duyuru panosu, ısıtma ve soğutma sistemleri bulunmaktadır. Etüt sınıfında öğrenciler Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Atatürk ve İnkılâp Tarihi ve İngilizce derslerini alanın branş öğretmenlerince almaktadır. MEB müfredatına uygun olan yardımcı konu anlatım kitapları, soru bankaları ve yaprak testler derslerde öğretmenlerin eşliğinde kullanılmaktadır. Öğretmenler öğrencilerin okul ödevlerine de yardımcı olabilmektedirler. Her ay öğrenciler, konu eksiklerini görebilmek için etüt sınıfında, sürece yönelik ölçme araçlarından biri olan deneme sınavlarına girmektedirler. Deneme sınavının cevap anahtarı ve soruların çözümü etüt sınıfındaki panolarda her ay yerini almaktadır.

2.2.2 Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Servisi

Bilgi Evlerinde Rehberlik ve Danışmanlık servisi bulunmaktadır. Haftada bir ders Rehberlik ve Danışmanlık saati öğrencilerin ders programında bulunmaktadır. Rehberlik ve Danışmanlık saatinde öğrencilere bireysel ders çalışma programı, haftalık ve bireysel soru çözüm takip listesi hazırlanır. Ayrıca sınav sistemi, sınav kaygısına yönelik çalışmalar, liseler, lise türleri ve mesleklerin tanıtımı da yapılmaktadır. Öğrenciler ve veliler Bilgi Evi Rehberlik servisinden randevu alarak birebir hizmet alabilmektedirler.

2.2.3 Çok Amaçlı Salon

Çok amaçlı salon yaklaşık 200 kişinin hizmet alabileceği bir alandır. Veli toplantıları, bilgi yarışması, müzik ve tiyatro çalışmaları, münazara etkinliği, sinema gösterimi, Bilgi Evi dönemin açılış ve kapanış töreni bu salonda gerçekleştirilmektedir. Ayrıca bu salonda el işi atölyesinde öğrencilerin yapmış olduğu çalışmalar her dönem sergilenmektedir.

2.2.4 Bilgisayar Sınıfı

Bilgisayar sınıfı Bilgi Evine kayıtlı öğrencilerin yanı sıra bazı belediyelerin Bilgi evlerinde halkın kullanımına da (Fatih Belediyesi Bilgi Evleri) sunulmuştur. Bilgisayar sınıflarında 10-20 arası bilgisayar bulunmaktadır. Bilgisayar sınıfının kullanımı bir görevli eşliğinde gerçekleştirilir. Bazen yalnızca bilgisayar sınıfindan sorumlu bir memur ya da öğretmenler tarafından dönüşümlü olarak bilgisayar sınıfı gözetmenliği yürütülmektedir. Bilgisayar sınıfına gelen öğrenciler Bilgi Evi kartlarını gözetmene teslim ederler ve çıkarken kartlarını teslim alırlar. Bilgisayar kullanımı 1 saatle sınırlandırılmış olup araştırması bitmeyen öğrencilere ek süre de verilebilmektedir. Bilgisayar sınıfını kullanmak isteyen yetişkinler ise kimlik kartlarının asılları ile önlü arkalı fotokopisini idareye teslim etmelidirler. Bilgisayar sınıfı gözetmeni ana bilgisayardan öğrencilerin girdikleri siteleri kontrol etmektedir böylelikle güvenli bir ortam yaratılmaya çalışılmaktadır. Öğrenciler bilgisayarda hazırladıkları belgelerin çıktılarını bilgisayar sınıfı gözetmeninden talep edebilmektedir.

2.2.5 Kütüphane

Bilgi Evi kütüphanesinde 4. ve 8. Sınıf arasındaki kademelere yönelik hikâye, roman, makale, inceleme, bilimsel dergi, ansiklopedi, konu anlatım ve soru bankası olmak üzere 3000 üzerinde kitap bulunmaktadır. Kütüphanede de öğrencilerle ilgilenmek amacıyla gözetmen bulunmaktadır. Bilgi Evlerindeki kütüphane gözetmenliği, bazen yalnızca kütüphaneden sorumlu bir memur tarafından ya da Bilgi Evi öğretmenlerinin tarafından dönüşümlü olarak yürütülmektedir. Kütüphanede öğrenciler okul ödevlerini yapabilmektedir. Öğrenciler bilemedikleri soruları hemen öğretmenlere sorabilmektedir. Öğrenciler iki hafta süre ile kitap ödünç alabilmektedir.

2.2.6 Kulüp Faaliyetleri ve Etkinlikler

Bilgi Evlerinde müzik, tiyatro, halk oyunları, satranç, el işi, hobi ve resim, akıl ve zekâ oyunları, sinema, masa tenisi gibi pek çok etkinlik ve kulüp saatleri düzenlenmektedir. Bu etkinlik ve kulüplerin genellikle kendi sınıfları bulunmaktadır. Etkinlik ve kulüp saatlerinde öğrenciler, ilgi duydukları alanlarda eğitimler gözetiminde hobi çalışmalarını yapma fırsatı bulabilmektedir. Dönem sonunda kulüp ve etkinliklerde yapılan ürünler için sergiler düzenlenmektedir. Bütün Bilgi evleri ödüllü bilgi yarışmaları, satranç vb. turnuvalar gerçekleştirmektedir. Kültürel geziler ve sanatsal (tiyatro, müzik dinletisi vb.) gösteri etkinlikleri de yapılmaktadır. “Öğrenciler kulüp ve etkinliklerle hem sosyalleşmekte hem de kendilerini geliştirmektedirler.”(Karadeniz, 2017). Bilgi Evi’nde uygulanan etkinlik ve kulüpler eğitim programının içersindedir. Etkinlik ve kulüpleri saat, gün ve aylara göre planlanmaktadır. Her ayın son haftası hafta içi iki gün hafta sonu iki gün olmak üzere dört gün sabah ve öğle vakitleri ayrı olacak şekilde gezi yapılmaktadır. Haftanın bir günü LGS hazırlık kursu günü dışında saat 9.00 ile 10.00 arasında ve saat 17.00 ile 18.00 arasında müzik, tiyatro, satranç ve halk oyunları kulüpleri düzenlenmektedir. Öğrenciler isterlerse hiçbir kulüp ve etkinliğe katılmayabilir veya bütün kulüp ve etkinliklere katılabilir. Öğrencilerin kayıtlı olduğu Bilgi Evi’nde kulüp ve etkinlik saatinde dersi, başka bir kulübü, okul kursu varsa yine aynı ilçe belediyesinin farklı bir Bilgi Evi’nde idareye dilekçe vererek kulüp ve etkinliklere katılabilir. Kulüp ve etkinliğe öğrenciler her hafta sadece bir kez katılabilir. El işi, hobi ve resim, akıl ve zekâ

oyunları, masa tenisi etkinliği ise haftanın bir günü LGS hazırlık kursu günü dışında öğrenciler, saat 11.00 ile 12.00 arasında ve saat 16.00 ile 17.00 arasında katılabilir. Sinema etkinliği ise pazar günleri 10.00 ile 12.30 ve 14.30 ile 17.00 saatleri arasında iki seans olacak şekilde düzenlenmiştir. Bu sayede öğrenciler ders öncesi, ders sonrası veya boş olduğu gün sinema etkinliğinden yararlanabilmektedir.

2.2.6.1 Müzik Kulübü

Birçok Bilgi Evinde rneğin, Başakşehir Belediyesi Bilgi Evi'nde özel müzik sınıfı bulunmaktadır. Müzik kulübünde öğrencilere temel müzik bilgisi, gitar, keman ve bağlama eğitimi verilmektedir. İsteyen ve devamsızlık yapmayan öğrenciler haftanın bir günü müzik kulübüne kendi enstrümanları ile katılır. Enstrümanı olmayan ğrencilere Bilgi Evinde kullanabilecekleri algılar müzik ğretmeni sorumluluğunda verilebilir.

2.2.6.2 Tiyatro Kulübü

Tiyatro eğitimine yine devamsızlık yapmayan ve isteyen öğrenciler haftanın bir günü katılabilir. Temel tiyatro bilgisi, sahne eğitimi gibi eğitimler verilmektedir. Tiyatro kulübü ya çok amaçlı salonda ya da ders olmayan etüt sınıflarında düzenlenmektedir. 18 Mart şehitleri Anma ve Çanakkale Haftası, Anneler Günü vb. günlerde öğrenciler tiyatro oyunu sergilemektedir.

2.2.6.3 Halk Oyunları Kulübü

Halk oyunları, devamsızlığı olmayan ve isteyen öğrencilerin haftanın bir günü katılabildiği bir kulüptür. Bu kulüpte okullarında gösteri hazırlayan ğrenci gruplarına da çalışma yaptırılır. Halk oyunları kulübü çok amaçlı salonda gerçekleştirilmektedir. Ülkemizin birçok yöresine ait oyunlar öğrencilere tanıtılır. Esenler şehir Düşünce Merkezi (2015)alışmasında Esenler Belediyesi Bilgi Evi hariç tüm belediye Bilgi evlerinde halk oyunları kulübü bulunduğu belirtilmektedir.

2.2.6.4 Satranç Kulübü

Satranç kulübü Bilgi evlerinin en çok öncelik verdiği kulüplerden biridir. Ulaşılan verilere göre bütün Bilgi Evlerinde satranç sınıfı bulunmaktadır. Satranç kulübüne öğrenciler istedikleri zaman katılabilmektedir. Bilgi evleri

satranç öğretmenleri Türkiye Satranç Federasyonundan gelen antrenörlerdir. Dönem sonunda satranç turnuvaları düzenlemekte ve turnuvayı kazanan öğrencilere Bilgi Evi yılsonu kapanış töreninde çeşitli ödüller verilmektedir.

2.2.6.5 El İşi, Hobi ve Resim Etkinliği

El işi, hobi ve resim etkinliğinde çeşitli materyaller öğrencilere ücretsiz olarak verilir. Bunlar; sulu boya, kuru boya, pastel boya, guaj boya, yağlı boya, ahşap ve cam boya, resim kâğıdı, el işi kâğıdı, renkli ve farklı ebatta fon ve mukavva kartonu, renkli ve farklı ebatta eva ve keçe, quiling seti, boya fırçası, çizim seti, makas ve yapıştırıcı vb.dir. Bazı materyaller öğrenciden de istenebilir. Bilgi Evi ders günlerinin dışında gelen ve çalışmalara katılmak isteyen öğrencilere çeşitli boyama çalışmaları, kâğıt katlama sanatı olan origami ve krigami ile quiling çalışması yaptırılır. El işi, hobi ve resim etkinliği için genellikle birçok Bilgi Evinde ayrıca sınıf oluşturulmuştur. Bazı Bilgi evlerinde (Fatih Belediyesi Bilgi Evi ve Zeytinburnu Belediyesi Bilgi Evi) El işi, hobi ve resim etkinliği ders olmayan etüt sınıflarında gerçekleştirilmektedir. Öğrenciler materyalleri gereksiz kullanmamakta ve etkinlik bitiminde çalışma masalarını da toplamaktadır. Yapılan çalışmalar Bilgi Evi panolarında yer almaktadır. Ayrıca yıl ve dönem sonlarında öğrencilerin yaptıkları çalışmalar çok amaçlı salon veya sergi salonunda sergilenmektedir.

2.2.6.6 Akıl ve Zekâ Oyunları Etkinliği

Akıl ve zekâ oyunları etkinliğinde öğrencilerin yaşlarına ve gelişimlerine uygun onların Türkçe ve İngilizce kelime dağarcığını ve ifade yeteneğini, ince motor kaslarını geliştiren, kritik ve analitik düşünmesini sağlayan ve hoşça vakit geçirmesine yönelik Jenga, Tabu, Scrabble, Mangala, Dama, Çin daması, Dokuztaş, Amiral Battı gibi oyunlar oynanır. Öğretmen öğrencileri gruplara ayırır ve oyunu tanıtır. Akıl ve zekâ oyunları etkinliği ders olmayan etüt sınıfında yapılır. Yıl ve dönem sonunda çeşitli akıl ve zekâ oyunu turnuvaları düzenlenmektedir. Kapanış töreninde katılımcılara çeşitli ödüller verilmektedir.

2.2.6.7 Sinema Etkinliği

Sinema etkinliği gözetmen öğretmen eşliğinde her hafta sonu çok amaçlı salonda yapılır. Öğrencilerin seviyelerine uygun, eğitici ve eğlenceli filmler

patlamış mısır ikramları ile izlenir. İdareden izin alan veliler de sinema etkinliğine katılabilirler.

2.2.6.8 Masa Tenisi Etkinliği

Masa tenisi, öğrencilerin ders aralarında veya ders dışı zamanlarında eğlenceli vakit geçirebilmeleri için sürekli kullanabilecekleri bir etkinliktir. Fatih Belediyesi Bilgi Evlerinde masa tenisi için özel alanlar oluşturulmuştur.

2.3 Paydaş Kavramı ve Bilgi Evi Paydaşları

Paydaşlar bir araya geldikleri kurumu bir kimlik unsuru olarak kabul eder ve planlarını ve niyetlerini açıklamak için bu organizasyonun faaliyetlerini çeşitli sunumlarla gerçekleştirirler. Bu sunumları çeşitli şekillerde yorumlarlar ve kurumla ilgili imajlar oluştururlar. Kurumla ilgili tüm paydaşlara ilişkin imgeler kurumun itibarını oluşturur (Özalp vd., 2004).

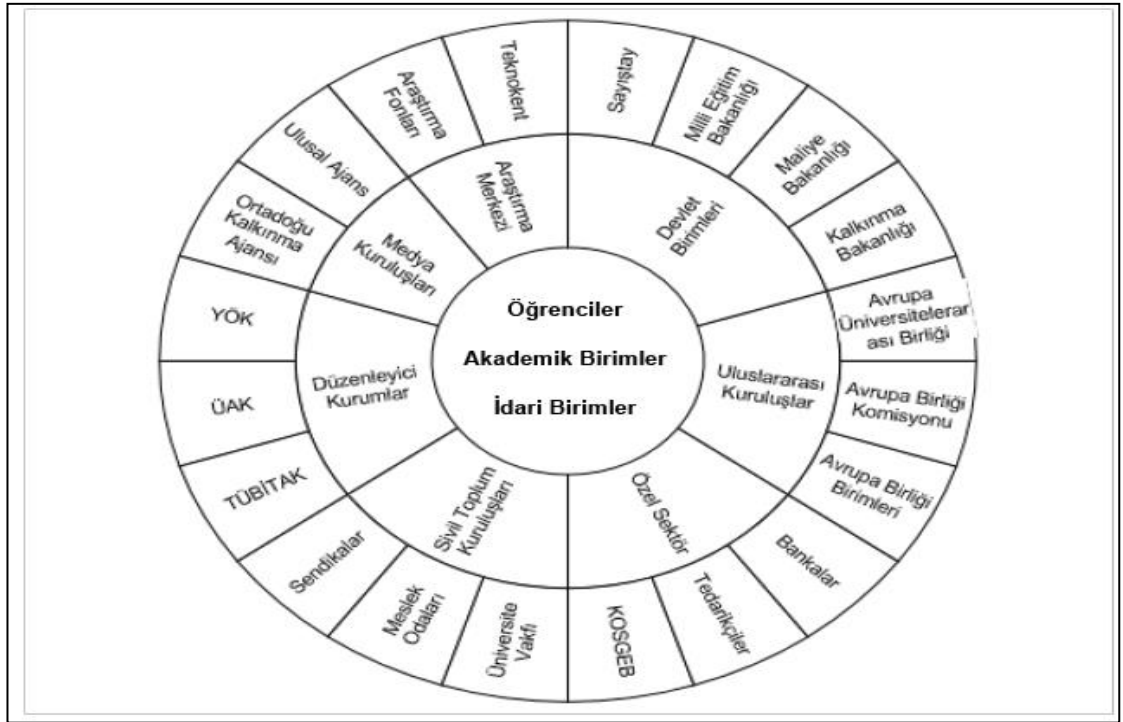
Freeman 1984 yılında yazdığı “Stratejik Yönetim: Bir Paydaş Yaklaşımı” isimli kitabında paydaş kavramını, bir kuruluşun amaç ve hedeflerinin başarısını etkileyebilecek ve başarısından etkilenebilecek herhangi bir grup olarak tanımlamaktadır. Clarkson ise paydaş kavramı tanımında kurumu yasal olarak etkileme hakkına sahip bireylere ve gruplara dikkat çekerek, kurumun geçmiş, şimdi ve gelecekteki ilkeleri üzerinde hak ve menfaatleri olduğunu iddia eden kişi ya da gruplar olarak tanımlamaktadır(Ünlü, 2015).

Kuramcıların paydaş kavramıyla ilgili tanımları incelendiğinde, paydaşlar belirlenirken bakış açısı bakımından dar ve geniş olmak üzere ikiye ayrıldığı görülmüştür. İlgili paydaşların tespitinde dar tanıma bakıldığında doğrudan ekonomik fayda sağlayan gruplar anlatılmaktadır. Geniş tanıma bakıldığında kurum faaliyetini etkileyen ve bu faaliyetlerden etkilenen herkes paydaş olarak tanımlanmaktadır (Ertuğrul, 2008).

İşletmeler olumlu bir imaja sahip olmak isterler. İşletmeler ancak paydaş memnuniyetini sağlayarak ve sosyal sorumluluk bilinciyle uygulama yaparak olumlu bir imaja sahip olabilir (Gültekin ve Küçük, 2004).

Paydaş sınıflandırmaları incelendiğinde eğitim paydaşlarına bakıldığında idareciler, öğretmenler, veli ve öğrenciler ilk etapta akla gelmektedir. Okul

paydaşlarında bu sayılanlar bir kurum içinde anlamlandığı için dâhili paydaş olarak adlandırılabilir. Harici paydaşlar ise dâhili paydaşların dışında kalan ve kamu birimleri, özel sektör, sivil toplum kuruluşları vb. paydaşlardır. Paydaşların bu şekilde sınıflandırılmasında çeşitli ortaklıklar vardır. Kettunen'e (2014) göre bu ortaklıklardan biri olan stratejik ortaklarla gerçekleştirilen işbirlikleri genelde stratejik planlar, düzenlemeler, anlaşmalar veya uygulamalar çerçevesinde şekillenmektedir. Üniversitelerin bu paydaş gruplarıyla yüksek bağlılığı, hazırlanan paydaş analizlerinde bu grupların tanımlanmasını elzem kılmaktadır. Ancak tüm grupların kurumdan beklentileri ve birbirleriyle olan etkileşimi farklı olduğundan kurum ortam taramasından belirlediği konular çerçevesinde paydaşları önem, etki, bilgi ve ilgi derecesine göre sınıflandırmalı, hazırlanan spesifik iletişim programlarıyla iletişim kurmaya çalışmalı, etkileşim ve eşgüdüm içinde hareket etmeye özen göstermelidir (Hoştut, 2018).

Şekil.2.1: Öğrenci, Akademik Birim, İdari Etkinlikler İle İlgili Paydaşları Gösteren Şekil

Kaynak:Hoştut, 2018.

3. YÖNTEM

Yöntem bölümünde, araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına, verilerin çözümlenmesine ve yorumlanmasına, etiğe, araştırmacının rolüne, geçerlik ve güvenilirliğe yer verilmiştir.

3.1 Araştırmanın Modeli

Araştırmanın konusu, Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaş görüşlerinin belirlenmesidir. 8. Sınıf paydaşlarından öğretmen, öğrenci ve veli ile görüşme gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması sosyal bilimlerde araştırma yapmanın çeşitli yollarından biridir. Durum çalışması açıklayıcı durum çalışmaları, keşfetmeye dayalı durum çalışmaları, kritik olay durum çalışmaları olmak üzere çeşitli türlerde yapılmaktadır (Yin, 2003; Akt: Aytaçlı, 2012). Araştırmada çalışma grubu değerlendirildiğinde, iç içe geçmiş tek durum deseni kullanılmıştır. Durum çalışmasında dört desen bulunmaktadır. Bunlar; bütüncül tek durum, iç içe geçmiş tek durum, bütüncül çoklu durum, iç içe geçmiş çoklu durum olarak belirtilmektedir (Subaşı & Okumuş, 2017). İç içe geçmiş tek durum deseni, tek bir durum içinde çoğu kez birden fazla alt tabaka veya birim olabilir. Bu durumda birden fazla analiz birimi söz konusu olacaktır. Buradaki ayrım, bir durum çalışmasının ilgili durumu, bütüncül ve tek bir ünite olarak ele almasına veya bir durum içinde olabilecek birden fazla alt birime yönelmesine ilişkindir (Şimşek, Yıldırım, 2008; Akt: Aytaçlı, 2012). Bilgi Evleri ve Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaş görüşleri hakkında bilgi vermek amacıyla durum çalışması türlerinden açıklayıcı durum çalışmasından; durum çalışması desenlerinden ise iç içe geçmiş tek durum deseninden yararlanılmıştır.

3.2 Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı İstanbul ilindeki bir ilçe belediyesinde yer alan altı Bilgi Evi'nden birinde görev yapan 5 branş öğretmeni (Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve İngilizce), 10 öğrenci ve 5 veli oluşturmuştur. Örneklem, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden biri olan amaçlı örnekleme diğer adıyla amaçsal örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. *Seçkisiz örneklemede tüm elemanların seçilme olasılığı aynıdır ve bir elemanın seçimi diğer elemanın seçimini etkilememektedir* (Özen & Gül, 2007). Amaçlı örnekleme, çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanır. Amaçlı örnekleme yöntemi, belli ölçüt veya özelliklere sahip bir veya daha fazla özel duruma sahip durumlarda çalışılmak istendiğinde kullanılır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2016). Bu çalışmada örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yönteminden kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir örneklemede araştırmacı; grup içi değişimin en az olduğu durumlara odaklanır, yakın ve erişilmesi kolay olan bir durum seçer ve bu da araştırmacıya hız ve pratiklik kazandırır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2016).

3.2.1 Araştırmanın Katılımcıları

Araştırmada paydaş grubunu oluşturan katılımcılar; öğretmen, öğrenci ve velilerdir. Araştırma yapılan ilçe belediyesinin her Bilgi Evi'nde Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İnkılâp Tarihi, İngilizce, Tiyatro, Müzik, Satranç, Halk Oyunları, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğretmeni olmak üzere on adet öğretmen bulunmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan öğretmenler; Türkçe, Matematik, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler ve İnkılâp Tarihi ve İngilizce öğretmenidir. Bu öğretmenler en az üç yıl deneyimli öğretmendir. Öğretmenlerin hepsi kadındır ve 24 ile 48 yaş arasındadır.

Araştırma yapılan Bilgi Evi'nde 8. Sınıf öğrencilerinin sayısı 290'dır. Çalışma grubunu 8. Sınıf'tan 10 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin 6'sı önceki senelerde de Bilgi Evi öğrencisiyken, öğrencilerin 4'ü ilk kez Bilgi Evi'ne gelmiştir. Öğrencilerin 4'ü sadece Bilgi Evi'ne giderken, öğrencilerden 3'ü okul kursuna, 3'ü dershanenin dönüştüğü özel öğretim kursuna gitmektedir ve bu

öğrencilerden 1'i hem özel öğretim kursu hem de okul kursuna devam etmektedir. Sadece Bilgi Evi'ne giden 4 öğrenci önceki yıllarda da Bilgi Evi öğrencisidir. Bu öğrencilerden 3 tanesi önceki yıl okul kursuna gitmekteyken bu yıl sadece Bilgi Evi'ne kayıt olmuştur. Görüşülen öğrencilerden ve özel öğretim kursuna gitmeyen öğrencilerden 2'sinin ailesinin imkânı olsa Bilgi Evi ile birlikte özel öğretim kursuna gideceklerini belirtmiştir. Çalışmaya katılan öğrenciler 13 ile 15 yaş aralığındayken, öğrencilerden 7'si kız 3'ü erkektir.

Çalışma grubunu oluşturan velilerin sayısı 5'tir. Veliler, 32 ile 54 yaş aralığındadır ve bu velilerden 4'ü kadın 1'i erkektir. Velilerin 2'si ilk kez öğrencisini Bilgi Evi'ne göndermektedir. Velilerin 1'i ilkokul, 1' lise, 3'ü üniversite mezunudur.

3.3 Veri Toplama Araçları

Çalışmada veriler birebir görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşmenin tercih edilmesinin sebebi, sınırlama olmadan daha çok düşüncenin belirlenebilmesidir. Öğretmen, öğrenci ve veliler için yedişer soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmıştır. Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaş görüşler öğretmen, öğrenci ve veli ile bireysel görüşme ile elde edilmiştir. Aşağıdaki bölümde veri toplama sürecinde kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

3.3.1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme

Görüşme tekniği, katılımcılardan sözel ifadenin yazılı ifadede daha çok ayrıntı vermesi sebebiyle tercih edilmiştir. Ayrıca Ünal'ın (2015) çalışmasında; *'paydaşların rızasıyla, gönüllü bir şekilde katılımının sağlanmadığı bir projede, başarıdan söz etmek mümkün değildir'* ifadesi de bu çalışmada görüşme tekniğinin kullanılmasında rol oynamıştır. Öğretmen, öğrenci ve veli için yedişer soruluk görüşme formu hazırlanmıştır ve bu sorular için uzmanlardan görüş alınmıştır. Görüşme soruları ile "Bilgi Evleri'ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine Yönelik Paydaş Görüşleri", "Bilgi Evi'nde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş Görüşleri", "Bilgi Evi'nde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Paydaş Görüşleri"

ve “Bilgi Evi’nde Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Paydaş Görüşleri” belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşme yapılmadan önce çalışma grubuna bilgi verilmiş ve katılımcılardan görüşme onam formu alınmıştır. Görüşme öncesinde pilot çalışma yapılmamıştır. Çünkü araştırmacı, incelenen Bilgi Evi’nde öğretmendir ve bu bakımdan paydaşlardan biridir. Sorular hazırlanırken uzman görüşü alınması pilot uygulamanın yapılmamasında bir başka belirleyici olmuştur. Hazırlanan yarı yapılandırılmış formu sorularının uygulama sonunda da çalıştığı görülmüştür.

3.4 Verilerin Çözümlemesi ve Yorumu

Araştırma sonunda alınan görüşme verileri, nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Nitel araştırma yaklaşımı ve analiz yöntemlerini incelediğimizde karşımıza birçok sınıflandırma çıkmaktadır. Fenomenolojik analiz, içerik analizi, betimsel analiz, yerleşik kuram ve sabit karşılaştırma analizi, söylem çözümlenmesi ve etnometodoji sıklıkla karşılaştığımız nitel araştırma yaklaşımı ve analiz yöntemlerindedir. Nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi ve betimsel analiz en çok kullanılan yöntemidir. Silverman (2001) içerik analiziyle ilgili olarak içerik analizinin yazılı ve görsel verilerin analiz edilmesinde kullanılan bir yöntem olduğunu belirtmektedir. Bu yöntemde tümdengelimci bir yol takip edilmektedir. İçerik analizinde araştırmacı öncelikli olarak araştırma konusu ile ilgili kategoriler geliştirmektedir. Araştırmacı daha sonra, incelemiş olduğu veri setinde, bu kategoriler içerisine giren kelime, cümle ya da resimleri saymaktadır. Kategori geliştirme aşamasında araştırmacı dikkatli olmalı ve aynı metin üzerinden benzer bir araştırma yürütmeyi planlayan başka araştırmacıların da aynı sonuçlara ulaşabilecekleri türden uygun kategoriler geliştirmelidir.

Betimsel analiz ise, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır. Betimsel analiz dört aşamada gerçekleşmektedir. Birinci aşamada araştırmacı araştırma sorularından, araştırmanın kavramsal çerçevesinden ya da görüşme ve gözlemlerde yer alan boyutlardan hareket ederek veri analizi için bir çerçeve

oluşturur. Böylece verilerin hangi temalar altında düzenleneceği ve sunulacağı belirlenmiş olur. Ardından, araştırmacı daha önce oluşturmuş olduğu çerçeveye dayalı olarak verileri okur ve düzenler. Bu süreçte verilerin anlamlı ve mantıklı bir biçimde bir araya getirilmesi önem taşımaktadır. Bu aşamadan sonra araştırmacı düzenlemiş olduğu verileri tanımlar. Bunun için gerekli yerlerde doğrudan alıntılara da başvurmak zorunda kalabilir. Bu sürecin sonunda araştırmacı tanımlamış olduğu bulguları açıklar, ilişkilendirir ve anlamlandırır. Araştırmacı bu aşamada ayrıca yapmış olduğu yorumları daha da güçlendirmek için bulgular arasındaki neden sonuç ilişkilerini açıklar ve ihtiyaç duyulması durumunda farklı olgular arasında karşılaştırma yapar (Özdemir, 2011).

Çalışmada, ilk olarak genel bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeve oluşturulurken öncelikle incelenecek programın Bilgi Evi'nde uygulanan eğitim programı; çalışma grubunun ise 8. Sınıflara yönelik öğretmen, öğrenci ve veliler olarak belirlenmiştir. Araştırmada kullanılacak model, veri toplama aracı ve veri analiz yöntemi tespit edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu soruları, çalışma için belirlenen dört alt başlığa yönelik olarak çeşitli uzmanlardan da görüş alınarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Görüşme soruları ile “Bilgi Evleri’ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine Yönelik Paydaş Görüşlerine”, “Bilgi Evi’nde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş Görüşleri”, “Bilgi Evi’nde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Paydaş Görüşleri” ve “Bilgi Evi’nde Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Paydaş Görüşleri” belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşme soruları öğretmen, öğrenci ve veliler için düzeylerine göre oluşturulmuştur. Görüşmede elde edilen veriler, tematik çerçeveye göre işlenmiştir. Elde edilen bulgular tanımlanmıştır ve yorumlanmıştır.

Çizelge3.1:Veri Toplama Süreci

Tarih	Görüşülen Paydaş Grubu
20 Kasım 2018 Salı	Ö5, Ö8, Ö9, M2
21 Kasım 2018 Çarşamba	Ö2, Ö10, V4
22 Kasım 2018 Perşembe	Ö4, M3, M4, M5
23 Kasım 2018 Cuma	Ö6, M1
24 Kasım 2018 Cumartesi	Ö3, Ö7, V1
25 Kasım 2018 Pazar	V2, V3, V5, Ö1

3.5 Etik

Araştırma Fatih Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nden izin alındıktan sonra yapılmıştır. Katılımcılara araştırma hakkında detaylı bilgi verilmiştir ve katılımcılara görüşme onam formu verilmiştir. Ayrıca öğrencilerle görüşme yapılmadan önce velilerinden izin belgesi alınmıştır. Görüşmeler 20-25 Kasım 2018 tarihleri arasında öğle vaktinde ve ders olmayan saatlerde boş bir etüt sınıfında ve rahat bir ortamda gerçekleşmiştir. Görüşmelerde ses kayıt cihazı kullanılmış ve katılımcılara bu konuda görüşme öncesi bu bilgi verilmiştir. Görüşmeler 20' ile 30' (dakika) arasında sürmüştü ve en samimi cevaplar alınmaya çalışılmıştır.

Ses kayıtlarındaki görüşme verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formundaki sorular dikkate alınarak bilgisayar ortamında yazıya aktarılmış ve analize uygun hale getirilmiştir. Yazılı hale gelen veriler değerlendirilmiş ve kod listesi oluşturulmuştur. Kodların ortak noktaları belirlenerek çalışmanın ana çerçevesi olan temalar ve kategoriler meydana getirilmiştir. Kodlar ve temalar için uzman görüşleri alınmıştır.

Çalışmada öğretmenler için M1,M2...; öğrenciler için Ö1,Ö2...; veliler için V1,V2... gibi kısaltmalar yapılmıştır.

3.6 Araştırmacının Rolü

Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaş görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada araştırmacı, uygulama yapılan İstanbul ilindeki bir Bilgi Evinde idareci olarak görev yapmaktadır. Nitel çalışmaların, nicel çalışmalardan en önemli farklarından biri nitel çalışmada araştırmacının çalışma sürecinin doğal bir parçası olmasıdır. Nitel araştırmada gözlem, görüşme, dokümanlar ve görsel materyaller veri toplama araçlarındandır. Nitel çalışmalarda araştırmacı katılımcılarla doğrudan görüşerek veri toplamaktadır. Araştırmacı altı yıldır öğretmendir, dört yıldır aynı Bilgi Evi'nde çalışmaktadır ve son bir yıldır aynı zamanda görev yaptığı Bilgi Evi'nde idarecilik yapmaktadır.

3.7. Geçerlik ve Güvenirlik

Güvenirlik ve geçerlik nitel çalışmalarda önemli bir yere sahiptir. Güvenilirlik, aynı araçla yapılacak tekrar araştırmalarında, örneklem verisinin araştırmacıya aynı sonuçları sağlamasını gerektirir. Bu gereklilikten dolayıdır ki, ölçme ve diğer uygulanan prosedürler güvenilir olmak zorundadır. “Lincoln ve Guba (1985) nitel araştırmada geçerlik ve güvenilirliği “doğruluk” ile adlandırmış; “doğruluğun ise dört araçla sağlanabileceğini söylemişlerdir. Bunlar; inandırıcılık, aktarılabilirlik, dayanıklılık/ tutarlılık ve teyit edilebilirliktir.” (Şencan, 2005). Araştırmada görüşmeler ses kaydına alınarak dayanıklılık/tutarlılık kriterine; öğretmen, öğrenci ve velilerden onay formu alınarak inandırıcılık kriterine; bulgu ve sonuçların benzer durum ve olaylara genellenebilecek olması ile aktarılabilirlik kriterine; görüşme soruları için uzman görüşü alınarak teyit edilebilirlik kriterine yönelik çalışma yapılarak güvenilirlik sağlanmaya çalışılmıştır.

Geçerlilik, ölçmede kullanılan aracın, ölçülmek istenilen konuyu ölçme yeteneği olup olmadığını sorgular. Geçerli sonuçların elde edilmesi/ölçülebilmesi araştırmanın tasarımıyla doğrudan ilintilidir. Dahası, bir araştırmanın geçerliliği kaçınılmaz biçimde onun örnekleme tasarımı ve güvenilirliğiyle iç içe ilişkilidir (Koçak & Arun, 2006). Nitel araştırmalarda geçerlik, iç geçerlik ve dış geçerlik ile belirlenir. “İç geçerlik, bir araştırmadan elde edilen bulguların, sonuçların ve bunlara dayalı yapılan yorumlamaların gerçek durumu ne kadar

doğru yansıttığıdır. Bir araştırmanın sonuçları benzer ortamlara ve durumlara genellenebiliyorsa araştırmanın dış geçerliğinin olduğu söylenbilir. Nicel araştırmalarda bu genellemeler doğrudan yapılırken, nitel araştırmada genelleme dolaylı yoldan yapılabilir. Yani genellemeler; ilkeler, kurallar biçiminde değil, deneyimler ve örnekler biçimindedir. Ayrıca sayısal genelleme yerine analitik genelleme söz konusudur.”(Okuyan & Kapak, 2018). Araştırmacının, araştırma alanına yakınlığı, bilgileri sürekli teyit edebilme imkânının olması, verilere nasıl ulaşıldığının detaylandırılmış olması geçerliği arttırmaktadır.

4. BULGULAR

Öğretmen, öğrenci ve veliler ile yapılan görüşmeler sonucu elde edilen veriler “Bilgi Evleri’ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Bulgular”, “ Bilgi Evi’nde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular”, “Bilgi Evi’nde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular” ve “Bilgi Evi’nde Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular” olmak üzere dört başlıkta incelenmiştir. Tüm bulguların Bilgi Evi amaçlarıyla örtüştüğü görülmektedir.

4.1 Bilgi Evleri’ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Bulgular

Bilgi Evleri’ndeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının tercih edilme sebeplerine yönelik öğretmenlerin, 8. Sınıf öğrenci velilerinin ve 8. Sınıf öğrencilerinin görüşleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge 4 1: Bilgi Evleri’ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebepleri İle İlgili Paydaş/ Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri

Tema	Kategori
Akademik Destek	Çevreden olumlu imaj
	Okulda başarılı olma
	Birebir ders imkânı
	Ücretsiz materyal
Kişisel Katkıları	Sertifikalı kulüp
Ulaşım Kolaylığı	Eve yakın olma

Bilgi Evleri'ndeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının tercih edilme sebepleriyle ilgili olarak tüm öğretmenler, Bilgi Evleri'nin öğrencilere ücretsiz olarak konu anlatım, soru bankası ve yaprak testlerin verildiğini ayrıca her ay, sürece yönelik ölçme araçlarından biri olan deneme sınavları, uygulandığını belirtmiştir. Ayrıca Bilgi Evlerinden daha önce eğitim alanların okullarda ve çevrelerinde olumlu imaj çizdiklerini ve bunun kursların tercih edilmesinde rol oynadığına yönelik ifadeler kullanılmıştır. Bunun yanı sıra yapılan anlatım ve konu tekrarlarıyla okul derslerinde başarılı olma isteği görüşleri yer almıştır. Öğretmenlerden 3'ü Bilgi Evinde birebir ders alabilme imkânı olmasının tercih sebeplerinden olduğunu söylemiştir. 3 öğretmen, kursların tercih edilme sebeplerini öğrencilerin, liseleri tercih ederken ek puan alabilme ya da kendini geliştirmek istemesi sebebiyle müzik, satranç vb. sertifikalı kulüplerden yararlanabilme düşüncesini belirtmiştir. 2 öğretmen ise Bilgi Evi kursunun öğrencilerin evlerine okuldan daha yakın olmasını kursun tercih sebebi olarak dile getirmiştir. Aşağıda öğretmenlerin görüşme sırasında yaptıkları açıklamalardan örnek ifadeler yer almaktadır.

Bilgi Evlerindeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının tercih edilme sebepleriyle ilgili olarak "Ücretsiz materyal" verilmesi ile ilgili görüş belirten bir öğretmen; "... *Bilgi Evine kayıt olmaya gelen birçok öğrenci ve veli kayıt formu alırken ilk olarak kitaplar ücretsiz olacak mı diye soruyor ve ona göre kayıt olacağını söylüyorlar.* (M3)" şeklinde görüş belirtmiştir.

"Çevreden olumlu imaj" ile ilgili olarak bir öğretmen; "...*Bir öğrenci kendisini Bilgi Evine kayıt ettirmesi için yarım saatten fazla bir süre velisini ikna etmeye çalıştı. Okul kursuna ve dershaneye giden öğrencinin daha fazla yorulmasını istemeyen veliye öğrenci, birkaç arkadaşının Bilgi Evine geldiğini ve kursun kendilerine çok faydalı olduğunu söyledi.* (M5)" şeklinde görüş belirtmiştir.

"Okulda başarılı olma" durumuyla ilgili olarak bir öğretmen; "...*Okuldan bir konu önden gidiyorum. Okulda bir konu işlenmeden önce dersimde anlatıyorum ki öğrenci okulda o konuyu gördüğünde konuyu pekiştirsin. Bu sayede öğrenciler okulda derslerine daha aktif katılabiliyor ve başarılı oluyor.* (M4)" şeklinde görüş belirtmiştir.

"Birebir ders imkânı" durumuyla ilgili olarak bir öğretmen; "...*Öğrencilere yapamadıkları sorularda yardımcı oluyoruz. Ayrıca eksik olduğunu*

düşündüğümüzde de birebir dersler veriyoruz. Sınav haftalarında yoğun talep alıyorum. (M2)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sertifikalı kulüp” ile ilgili olarak bir öğretmen; “*...Bir öğrencim satrançta çok iyi ve bunu profesyonel olarak ileride de yürütmek istiyor. Lise sınavına hazırlık için herhangi bir kursa gitmediğini söyleyen öğrenci burada hem sınava hazırlandığını hem de satrançta kendini geliştirebileceğini söylemişti. (M5)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Eve yakın olması durumuyla ilgili olarak bir öğretmen; “*...Bilgi Evine gelen öğrencilerin çok büyük bir kısmı bu sokakta oturuyor dolayısıyla daha yakın olarak buraya geliyorlar. (M1)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bilgi evlerindeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının tercih edilme sebepleriyle ilgili olarak görüşülen velilerin tümü, Bilgi evlerinden daha önce eğitim alanların okullarda ve çevrelerinde olumlu imaj çizdiklerini ve bunun kursların tercih edilmesinde rol oynadığına yönelik ifadeler kullanılmıştır. Ayrıca velilerin tümü Bilgi Evinde birebir ders alabilme imkânı olmasının tercih sebeplerinden olduğunu söylemiştir. Bilgi Evinde yapılan anlatım ve konu tekrarlarıyla öğrencilerin okul derslerinde başarılı olacağına dair 3 velinin görüşleri yer almıştır. Velilerden 2’si Bilgi evlerinin öğrencilere ücretsiz olarak konu anlatım, soru bankası ve yaprak testlerin verildiğini ayrıca her ay , sürece yönelik ölçme araçlarından biri olan deneme sınavları,uygulamasını bekledikleri için Bilgi Evi kurslarını tercih ettiğini söylemiştir. 2 veli, öğrencilerin, liseleri tercih ederken ek puan alabilme ya da kendini geliştirmek istemesi sebebiyle müzik, satranç vb. sertifikalı kulüplerden yararlanabilme beklentisini anlatan düşüncesini belirtmiştir. Son olarak 2 veli, Bilgi Evi kursunun öğrencilerin evlerine okuldan daha yakın olmasını kursun tercih sebebi olarak dile getirmiştir. Aşağıda velilerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“Çevreden olumlu imaj” ile ilgili olarak bir veli; “*...Geçen sene komşumun oğlu Bilgi Evinin kursuyla başarılı olduğunu söyledi. Birkaç kişiye daha sorduk çok memnun kaldıklarını söylediler. (V5)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Birebir ders imkânı” durumuyla ilgili olarak bir veli; “*...Öğretmenleri eksik olduğu konularda birebir çalıştırdılar ve deneme sonuçları arttı. (V3)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Okulda başarılı olma” durumuyla ilgili olarak bir veli; “...Kızım Türkçe ve Matematik dersinin ilk sınavlarından düşük not almıştı. Sonrasında Bilgi Evine giden arkadaşlarını görüp gitmeye karar verdi. Okuldaki öğretmenleri artık derslere daha çok katıldığını söylüyorlar. Diğer sınavlarında daha yüksek not alacağını düşünüyorum.(V4)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Ücretsiz materyal” verilmesi ile ilgili olarak bir veli; “...Kitapların ücretsiz verilmesi bizi memnun etti. Kitapçılarda soru bankaları çok pahalı. Bilgi Evi kitapları bitince soru bankası alırım. (V1)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sertifikalı kulüp” ile ilgili olarak bir veli; “...Lise sınavına hazırlık yanında saz dersinin de tamamen ücretsiz de olduğunu öğrenince çok sevindim. Kızım hem sınava hazırlanacak hem de haftanın bir günü kendini geliştirme ve stres atma fırsatı bulacak olması bizi Bilgi Evine yönlendirdi. (V2)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Eve yakın olması durumuyla ilgili olarak bir veli; “... Evimizde iki bina ötede, okula 15 dakika yürüme mesafesi var bu yüzden Bilgi Evini tercih ettik. (V4)” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bilgi evlerindeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının tercih edilme sebepleriyle ilgili olarak görüşülen öğrencilerin tamamı, Bilgi evlerinden daha önce eğitim alanların okullarda ve çevrelerinde olumlu imaj çizdiklerini ve bunun kursların tercih edilmesinde rol oynadığına yönelik ifadeler kullanılmıştır. 8 öğrenci, Bilgi Evinde yapılan anlatım ve konu tekrarlarıyla okul derslerinde başarılı olacağına dair görüş belirtmiştir. 5 öğrenci, Bilgi Evinde birebir ders alabilme imkânı olmasının tercih sebeplerinden olduğunu söylemiştir. 5 öğrenci ise, liseleri tercih ederken ek puan alabilme ya da kendini geliştirmek istemesi sebebiyle müzik, satranç vb. sertifikalı kulüplerden yararlanabilme beklentisini anlatan düşüncesini belirtmiştir. 4 öğrenci, ücretsiz olarak konu anlatım, soru bankası ve yaprak testlerin verildiğini ayrıca her ay, sürece yönelik ölçme araçlarından biri olan deneme sınavları, uygulamasını bekledikleri için Bilgi Evi kurslarını tercih ettiğini söylemiştir. Bilgi Evi kursunun öğrencilerin evlerine okuldan daha yakın olmasını 3 öğrenci, kursun tercih sebebi olarak dile getirmiştir. Aşağıda öğrencilerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“Çevreden olumlu imaj” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...Okulumuza geçen yıl sene sonunda Bilgi Evi kurslarını tanıtmaya gelmişlerdi. Müdürümüz sınıfımıza geldi ve bize Bilgi Evini tavsiye etti. Arkadaşlarımla kayıt oldum. (Ö6)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Okulda başarılı olma” durumuyla ilgili bir öğrenci; “...Sınavlarım olduğu zaman bütün öğretmenler sınav tekrarı yaptırıyor. (Ö5)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Birebir ders imkânı” durumuyla ilgili olarak bir öğrenci; “...Bilgi Evinde sınav zamanı ya da diğer zamanlar özel ders alabiliyorum. Burada özel ders olmasını seviyorum. (Ö1)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sertifikalı kulüp” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...Güzel sanatlar lisesi düşünüyorum zaten yıllarca kemanda ders aldım. Burada hocamız gerçekten bizimle çok ilgileniyor. (Ö2)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Ücretsiz materyal” verilmesi ile ilgili olarak bir öğrenci; “...Okul kursunda da burada verilen kitaplar kullanılıyor ve çok pahalı burada ücretsizken orada almanın bence anlamı yok. (Ö10)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Eve yakın olması durumuyla ilgili olarak bir öğrenci; “...Okul eve biraz daha uzak. Zaten sınav stresi yormaya başladı bu yüzden Evime yakın olması güzel. (Ö3)” şeklinde görüş belirtmiştir.

4.2 Bilgi Evi’nde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Bilgi Evi’nde uygulanan eğitim faaliyetlerine yönelik paydaş görüşlerinden elde edilen bulgulardan hareketle öğretmenlerin, 8. Sınıf öğrenci velilerinin ve 8. Sınıf öğrencilerinin görüşleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge 4.2: Bilgi Evinde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş /Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri

Tema	Kategori
Sınavlara Yönelik Uygulamalar	Ödevlere destek Soru çözüm saatleri
Derse Hazırlık	Konu tekrarı Okuldan önce bir konuyu görme

Bilgi Evi'nde uygulanan eğitim faaliyetlerine yönelik görüşülen öğretmenlerin tamamı, Bilgi Evinde yapılan konu anlatımları ve tekrarlarının okul başarısına pozitif yöndeki etkileri olduğuna yönelik ifadeler kullanılmıştır. Ayrıca yine öğretmenlerin hepsi okuldan önce Bilgi Evinde anlatılan konuların öğrenci açısından konuyu pekiştireceğine ve öğrencinin derse olan ilgisini yüksek tutmasına yardımcı olacağına dair düşünce belirtmiştir. 3 öğretmen, Bilgi Evindeki soru çözüm saatlerinin öğrencilerin okul başarısına katkısı olacağını söylemiştir. 2 öğretmen, öğrencilerin ödevlerine yardımın, sözlü vb. notlarına etki ederek okul başarısını arttıracığını belirtmiştir. Aşağıda öğretmenlerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“Konu tekrarları” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...*Aynı zamanda sınav haftasında yaptığım konu tekrarının öğrencinin sınavlarında yüksek not almasına katkı sağladığını görüyorum.* (M1)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Okuldan önce bir konuyu görme” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...*Bir konu önden gittiğimde öğrenciler sonrasında o konuyu okulda görünce bir nEvi tekrar etmiş oluyor.* (M5)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Soru çözüm saatleri” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...*Öyle ki bazen derste çözdüğümüz soruların okul sınavında ya da okuldaki denemelerde birebir ya da benzerlerinin çıktığını duyuyorum.* (M4)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Ödevlere destek” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...*Ödevlere yardım ettiğimizde öğrencinin sözlü notlarına artı puan almasına yardımcı oluyoruz. (M3)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bilgi Evinde uygulanan eğitim faaliyetlerine yönelik görüşülen velilerin tamamı, Bilgi Evinde yapılan konu anlatımları ve tekrarlarının okul başarısına pozitif yöndeki etkileri olduğuna yönelik ifadeler kullanılmıştır. Ayrıca yine velilerin hepsi okuldan önce Bilgi Evinde anlatılan konuların öğrenci açısından konuyu pekiştireceğine ve öğrencinin derse olan ilgisini yüksek tutmasına yardımcı olacağına dair düşünce belirtmiştir. 3 veli, Bilgi Evindeki soru çözüm saatlerinin öğrencilerin okul başarısına katkısı olacağını söylemiştir. 3veli, öğrencilerin ödevlerine yardımın, sözlü vb. notlarına etki ederek okul başarısını arttıracığını belirtmiştir. Aşağıda velilerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“Konu tekrarları” ile ilgili olarak bir veli; “...*Derste yapılan tekrarlar elbette karnede ve LGS’ de etkili olacak. (V5)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Okuldan önce bir konuyu görme” ile ilgili olarak bir veli ; “...*Okulda bazen bir konu gösterilmiyor. Okulda anlatılsa da önceden burada anlatılması çocuklar için çok faydalı.(V2)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Soru çözüm saatleri” ile ilgili olarak bir veli ; “...*Ne kadar çok soru çözerlerse o kadar iyi. Okuldaki tüm öğretmenler bunu söylüyor. Soru çözüm için ayrıca çalışma yapılması faydalarına olur. (V4)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Ödevlere yardım” ile ilgili olarak bir veli ; “...*Eskiden okul ödevlerine yardım ederdim. Ama artık anlamıyorum. Ödevlere yardım edilmesi bizi rahatlatıyor. (V1)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bilgi Evinde uygulanan eğitim faaliyetlerine yönelik görüşülen öğrencilerin tamamı, Bilgi Evinde yapılan konu anlatımları ve tekrarlarının okul başarısına pozitif yöndeki etkileri olduğuna yönelik ifadeler kullanılmıştır. Yine öğrencilerin hepsi okuldan önce Bilgi Evinde anlatılan konuların kendi açılarından konuyu daha pekiştireceklerine ve derse olan ilgilerinin yüksek tutmalarına yardımcı olacağına dair düşünce belirtmiştir. 7 öğrenci, Bilgi Evindeki soru çözüm saatlerinin okul başarısına katkısı olacağını söylemiştir. 4 öğrenci, ödevlerine yardımın, sözlü vb. notlarına etki ederek okul başarısını

arttıracığını belirtmiştir. Aşağıda öğrencilerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“Konu tekrarları” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...*Tüm öğretmenlerimiz sınavdan önce konu tekrarı yaptırıyor. Bende okul dersimde daha başarılı oluyorum. (Ö3)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Okuldan önce bir konuyu görme” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...*Okuldan önce gördüğümüz ders sayesinde sözlülerden yüksek not alıyorum. (Ö1)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Soru çözüm saatleri” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...*Yaprak test çözdüğüm gibi kendi kitaplarımda yapamadığım soruları da çözüyoruz. (Ö10)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Ödevlere yardım” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...*Ödevimde yapamadığım sorularımı sorabiliyorum. Okulda da sözlülerden artı alıyorum. (Ö7)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

4.3 Bilgi Evinde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Bilgi Evinde uygulanan öğretim materyallerine yönelik paydaş görüşlerinden öğretmenlerin, 8. Sınıf öğrenci velilerinin ve 8. Sınıf öğrencilerinin görüşleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge 4.3:Bilgi Evinde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri

Tema	Kategori
Lise Giriş Sınavına Hazırlık	Sınavla yönelik ölçme aracından biri olan deneme sınavları
	Seviyelere göre yaprak test çözme
Esnek Çalışabilme	İnteraktif kitaplarla evde çalışabilme
	Kütüphaneden soru bankası ve okuma kitabı alabilme

Bilgi Evinde uygulanan öğretim materyallerine yönelik paydaş görüşlerini belirlemek için görüşülen öğretmenlerin tamamı, verilen konu anlatımlı kitapların bireysel olarak evde de çalışılabilir olmasının avantajlarını belirtmiştir. 4 öğretmen, Bilgi Evinin tüm ünitelerde ve seviyelere uygun olarak verilen yaprak testlerin faydasından söz etmiştir. 4 öğretmen ise, her ay düzenlenen, sürece yönelik ölçme araçlarından biri olan deneme sınavları, öğrencinin eksik olduğu konuyu görmesindeki önemine yönelik görüş belirtmiştir. 3 öğretmen, kütüphanede öğrenciler için sürekli olarak güncellenen soru bankası ve okuma kitaplarının öneminden bahsetmiştir. Aşağıda öğretmenlerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“İnteraktif kitaplarla evde de çalışabilme” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...Çocuklar derste anlattığımız konuyu tekrar edebiliyor ve derse gelmeden o konuya çalışabiliyor. Ödevlerinde yararlandığı gibi Youtube'dan kitaplardaki barkot aracılığı ile ders videosu seyretmesi de mümkün. (M1)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Seviyelere göre yaprak test çözüme” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...*Kolay, orta ve zor seviyelerden oluşan yaprak testlerdeki soruları tek tek sınıfta inceliyorum. Hem konular pekişiyor hem de öğrenci her türde soru şekli görmüş oluyor.* (M5)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sınava yönelik ölçme araçlarından biri olan deneme sınavları” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...*LGS sınavı ortamı oluşturmaya çalıştığımız deneme sınavlarıyla çocuklar sınav provası yapmış oluyor. Öğrenci nerede yanlış yaptığını görmeye çalışıyor tabii ki konu eksikliklerini de belirleyebiliyoruz.* (M4)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kütüphaneden soru bankası ve okuma kitabı alabilme” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...*Kütüphanede hemen hemen her yayın Eviden soru bankasını tedarik ediyoruz. Sürekli yenileniyor kütüphane. Öğrenciler okuldan istenen okuma kitaplarını da bulabiliyor.*(M2)” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bilgi Evinde uygulanan öğretim materyallerine yönelik paydaş görüşlerini belirlemek için görüşülen velilerin tamamı, verilen konu anlatımlı kitapların bireysel olarak evde de çalışılabilir olmasının avantajlarını belirtmiştir. 3 veli, kütüphanede öğrenciler için sürekli olarak güncellenen soru bankası ve okuma kitaplarının öneminden bahsetmiştir. 3 veli ise, her ay düzenlenen deneme sınavlarının öğrencinin eksik olduğu konuyu görmesindeki önemine yönelik görüş belirtmiştir 2 veli, Bilgi Evinin tüm ünitelerde ve seviyelere uygun olarak verilen yaprak testlerin faydasından söz etmiştir. Aşağıda velilerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“İnteraktif kitaplarla evde de çalışabilme” ile ilgili olarak bir veli; “...*Sınavı olduğunda bu kitaplardan daha iyi çalışıyor hep. Soruların çözümleri varmış kitaplarda.* (V2)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kütüphaneden soru bankası ve okuma kitabı alabilme” ile ilgili olarak bir veli; “...*Bilgi Eviden kitap alır okur. Okumayı çok seviyor zaten.* (V4)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sınava yönelik deneme sınavları” ile ilgili olarak bir veli; “...*Deneme sınavını her zaman takip ederim. Sonuçlarını arayarak her zaman söylüyor hocalar. Okuldaki deneme sınavı sonuçlarıyla benzerlik gösteriyor sonuçlar.* (V1)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Seviyelere göre yaprak test çözme” ile ilgili olarak bir veli; “...*Soru kitapları derslerde çözülüyor. Verilen testlerin sayısı oldukça fazla dosyasından da bakıyorum. (V5)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bilgi Evinde uygulanan öğretim materyallerine yönelik paydaş görüşlerini belirlemek için görüşülen öğrencilerin tamamı, verilen konu anlatımlı kitapların bireysel olarak evde de çalışılabilir olmasının avantajlarını belirtmiştir. 7 öğrenci, Bilgi Evinin tüm ünitelerde ve seviyelere uygun olarak verilen yaprak testlerin faydasından söz etmiştir. 5 öğrenci ise, her ay düzenlenen deneme sınavlarının eksik olduğu konuyu görmesindeki önemine yönelik görüş belirtmiştir. 4 öğrenci, kütüphanede sürekli olarak güncellenen soru bankası ve okuma kitaplarının öneminden bahsetmiştir. Aşağıda öğrencilerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“İnteraktif kitaplarla evde de çalışabilme” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...*Kitapların ders anlatım ve soru çözüm videolarını seyrederek evde de çalışıyorum. (Ö10)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Seviyelere göre yaprak test çözme” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...*Her konuda istediğimiz kadar test isteyebiliyorum. Öğretmenlerim yapamadığım sorulara yardım ediyor. (Ö8)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sınava yönelik deneme sınavları” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...*Deneme sınavında ve testlerde çözdüğüm aynı sorular okul sınavında çok defa çıktı. Zaten LGS için de çok önemli deneme sınavı.(Ö5)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kütüphaneden soru bankası ve okuma kitabı alabilme” ile ilgili olarak bir öğrenci; “...*Okuldan okuma kitabı istendiğinde genelde Bilgi Evi kütüphanesinden alabiliyorum. (Ö2)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

4.4 Bilgi Evi’nde Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Paydaş Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Bilgi Evi’nde uygulanan kulüp faaliyetleri ve etkinliklere yönelik paydaş görüşlerini belirlemek amacıyla görüşülen öğretmenlerin, 8. Sınıf öğrenci velilerinin ve 8. Sınıf öğrencilerinin görüşleri aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir.

Çizelge 4. 4: Bilgi Evi’ndeki Kulüp Ve Etkinlikler İle İlgili Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri

Tema	Kategori
Akademik Rehberlik	Sınava yönelik bilgilendirme ve lise tanıtımı
Sosyal Katkılar	Kulüplerle sertifika alma
	Kulüplerin öğrenci gelişimine katkısı
	Etkinlik ve kulüplerle sosyalleşme ve iyi vakit geçirme

Bilgi Evi’nde uygulanan kulüp faaliyetleri ve etkinliklere yönelik paydaş görüşlerini belirlemek amacıyla görüşülen öğretmenlerin tamamı, öğrencilerin etkinlik ve kulüplerle sosyalleşeceğini, iyi ve nitelikli zaman geçirebileceğini ifade etmiştir. Aynı zamanda tüm öğretmenler öğrencilerin yeteneklerinin gelişimine olumlu katkı sağlayabileceğini belirtmiştir. 3 öğretmen, kulüplerden sertifika alınabilmesinin öğrencinin ileri zamanda bunu profesyonel anlamda yapabilmesine imkân tanıdığını söylemiştir. 3 öğretmen ise, başta Rehberlik etkinliği olmak üzere diğer sanatsal faaliyet sürdüren kulüplerin meslek ve lise tanıtımlarına katkı sağladığı görüşünü belirtmiştir. Aşağıda öğretmenlerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“Etkinlik ve kulüplerle sosyalleşme ve iyi vakit geçirme” ile ilgili olarak bir öğretmen; “....Öğrenciler, sınav stresinden biraz olsun uzaklaşabilme fırsatı buluyor. Kulüplerimizde kaliteli ve iyi zaman geçirdikleri görülüyor. Birçok kulüpte grup çalışmasından yararlanıyoruz böylelikle öğrencilerimiz sosyalleşmiş oluyor. (M1)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kulüplerin öğrenci gelişimine katkısı” ile ilgili olarak bir öğretmen; “....Gezi kulübüyle çocukları müzelere, bilim fuarlarına götürüyoruz.Çeşitli zeka oyunları aktiviteleriyle kritik ve analitik düşünmeye sevk edilmekteler.. Ayrıca

çocuklarımız tiyatro ve benzeri kulüplerle kendini doğru ifade ediyor. (M3)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kulüplerle sertifika alma” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...Kulüplerimizden alınan sertifikalarla öğrenciler ileriki eğitim döneminde o alanda eğitim aldıklarına ve başarılı olduklarına dair belge sahibi olabiliyor. (M2)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sınava yönelik bilgilendirme ve lise tanıtımı” ile ilgili olarak bir öğretmen; “...Çocuklarımız etkinlik ve kulüplerle meslekleri tanıyabiliyor ve özellikle rehberlik kulübü sayesinde çalışma programı alabilmekte ve liseleri tanıyabilmektedirler. (M4)” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bilgi Evinde uygulanan kulüp faaliyetleri ve etkinliklere yönelik paydaş görüşlerini belirlemek amacıyla görüşülen velilerin 4’ü, öğrencilerin etkinlik ve kulüplerle sosyalleşeceğini, iyi ve nitelikli zaman geçirebileceğini ifade etmiştir. 3 veli, etkinlik ve kulüplerin öğrencilerin yeteneklerinin gelişimine olumlu katkı sağlayabileceğini belirtmiştir. 2 veli, kulüplerden sertifika alınabilmesinin öğrencinin ileri zamanda bunu profesyonel anlamda yapabilmesine imkân tanıdığını söylemiştir. 1veli ise, başta Rehberlik etkinliği olmak üzere diğer sanatsal faaliyet sürdüren kulüplerin meslek ve lise tanıtımlarına katkı sağladığı görüşünü belirtmiştir. Aşağıda velilerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“Etkinlik ve kulüplerle sosyalleşme ve iyi vakit geçirme” ile ilgili olarak bir veli; “...Çocuğumu Bilgi Evine içim rahat gönderiyorum. Ders işliyorlar, çalışma yapıyorlar. Onun dışında öğretmenlerin başında olduğu etkinlikler yapıyorlar. Bu durumdan memnunum.(V3)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kulüplerin öğrenci gelişimine katkısı” ile ilgili olarak bir veli; “...Tiyatro kulübünde iki oyunda da rol aldı.Okul öğretmenleri kendini daha iyi ifade ettiğini söylüyor tabi ki bu durumun bizde farkındayız. (V1)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kulüplerle sertifika alma” ile ilgili olarak bir veli; “...Gitar eğitimine ileride de devam etmek istiyoruz. Büyükşehir’de seneye kaldığı yerden devam edecek. (V5)” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sınava yönelik bilgilendirme ve lise tanıtımı” ile ilgili olarak bir veli; “*....Sınav sistemi sürekli değişiyor, deneme sınavı sonuçları olsun, çalışma ortamı olsun bize sürekli bilgi veriyorlar. (V2)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

Bilgi Evinde uygulanan kulüp faaliyetleri ve etkinliklere yönelik paydaş görüşlerini belirlemek amacıyla görüşülen öğrencilerin tamamı, etkinlik ve kulüplerle sosyalleşeceğini, iyi ve nitelikli zaman geçirebileceğini ifade etmiştir. Öğrencilerin 6’sı etkinlik ve kulüplerin yeteneklerinin gelişimine olumlu katkı sağlayabileceğini belirtmiştir. 5 ğrenci, kulüplerden sertifika alınabilmesinin ileri zamanda bunu profesyonel anlamda yapabilmesine imkân tanıdığını söylemiştir. 3 ğrenci ise, başta Rehberlik etkinliği olmak üzere diğer sanatsal faaliyet sürdüren kulüplerin meslek ve lise tanıtımlarına katkı sağladığı görüşünü belirtmiştir. Aşağıda ğrencilerin açıklamalarından bazıları yer almaktadır.

“Etkinlik ve kulüplerle sosyalleşme ve iyi vakit geçirme” ile ilgili olarak bir ğrenci; “*....Bu yıl sınav olduğu için gerçekten zorlanıyorum. Arada yaptığımız kulüplerde arkadaşlarımla güzel zaman geçiriyorum. (Ö9)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kulüplerin ğrenci gelişimine katkısı” ile ilgili olarak bir ğrenci; “*....Kulüplerle bizde kendimizi geliştiriyoruz. (Ö4)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Kulüplerle sertifika alma” ile ilgili olarak bir ğrenci; “*....Belge almak da güzel bir şey. Emeğimin daha çok karşılığını aldığımı hissediyorum. (Ö1)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

“Sınava yönelik bilgilendirme ve lise tanıtımı” ile ilgili olarak bir ğrenci; “*....Lise tanıtımları için bir çok liseye de gittik. Bölümleri gördük. Motivasyonum daha çok arttı. (Ö5)*” şeklinde görüş belirtmiştir.

5. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bilgi Evleri'nde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaşların görüşlerinin belirlenmesi ile ilgili yapılan araştırmaya ilişkin elde edilen sonuçlar incelendiğinde:

- Bilgi evlerinin lise giriş sınavı kurslarının önceki yıllarda gösterdiği başarı ve olumlu imajı; ücretsiz olarak konu anlatımlı kitap, test kitabı, ünite tekrarlı yaprak test, deneme sınavı imkânı; sertifikalı kulüplerin olması ve okul kursundan daha yakın olması gibi nedenlerle tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca okul derslerinde, sınavlarında başarılı olabilme ve özel olarak birebir ders alabilme Bilgi Evi kurslarından beklenmektedir. Bilgi Evlerindeki lise giriş sınavı kurslarının tercih edilme sebeplerine ilişkin çalışmada en fazla görüş belirtilen başlıklar; çevreden olumlu imaj ve okulda başarılı olma durumlarıdır. Önceki yıllarda Bilgi Evi'nde eğitim gören ve mezun olan öğrencilerin başarısı da Bilgi Evleri'nin tanıtımında büyük bir öneme sahip olmuştur. Bilgi Evi öğrencilerinin kazandıkları liseler belediye gazetesinde her yıl yer almaktadır. Bilgi Evi'ndeki öğrencilerin istedikleri liseyi kazanma oranları ile ilgili yapılan araştırmalarda bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak yapılan görüşmelerde öğrenci ve velilerin bu oranın yüksek olduğu algısında olduğu gözlemlenmiştir.
- En az görüş belirtilen başlık ise, Bilgi Evinin okuldan eve yakın olmasıdır.
- Bilgi Evinde uygulanan eğitim faaliyetlerine yönelik yapılan çalışmada en fazla görüş belirtilen başlıklar; okuldan önce bir konuyu görme ve yapılan konu tekrarlarıdır. En az görüş belirtilen başlık ise, ödevlere yardımdır.
- Bilgi Evinin sağlamış olduğu materyaller ile ilgili görüşlere ilişkin yapılan çalışmada en fazla görüş belirtilen başlık, interaktif kitaplarla

evde de çalışılabilme olarak belirlenmiştir. En az görüş belirtilen başlıklar ise; kütüphaneden soru bankası ve okuma kitabı alabilme ve sınava yönelik deneme sınavlarıdır. Öğretmen ve öğrenciler en yüksek oranda interaktif kitaplarla evde de çalışılabilme ve seviyelere göre yaprak test çözmeyi belirtmişlerdir. Veliler seviyelere göre yaprak test çözmeyi en az katılımıla belirtmiştir.

- Bilgi Evindeki kulüp faaliyetleri ve etkinlikler ile ilgili görüşlere ilişkin yapılan çalışmada en fazla görüş belirtilen başlık, etkinlik ve kulüplerle sosyalleşme ve iyi vakit geçirmedir. En az görüş belirtilen başlık ise, sınava yönelik bilgilendirme ve lise tanıtımıdır. Buna öğretmenler daha çok katılım gösterirken veli ve öğrenciler çok az katılmışlardır.

sonuçlarına ulaşılmaktadır. Sonuçlar görüşülen paydaşların görüşleriyle benzerdir.

5.1 Bilgi Evleri'ndeki Lise Giriş Sınavına Hazırlık Kurslarının Tercih Edilme Sebeplerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Tartışma

Bilgi Evleri'ndeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının paydaşlar tarafından tercih edilme sebeplerine ilişkin yapılan çalışmada öğretmen, veli ve öğrencilerin görüşleri kod listesine bağlı kavramsal çerçevede tartışılmıştır.

Bilgi Evleri'ndeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının paydaşlar tarafından tercih edilme sebeplerine ilişkin yapılan görüşmelerde katılımcıların neredeyse tamamı çevreden olumlu imajın etkisine ilişkin görüş belirtmiştir. Çerik ve Erkmen (2006) çalışmasında kurum imajının, kurumsal etkinlik ve hedef kitle üzerinde önemli rol oynadığını belirtmektedir. Bilgi evlerinden daha önce hizmet almış ve başarılı olmuş kişilerin söylemleri, okullardaki Bilgi Evi tanıtımları, belediye gazetesi vb. yayınlarda Bilgi Evi başarıları; Bilgi Evi kursunu tercih eden kitlenin beklentisini ve tercih sebebini anlatmaktadır.

Okulda başarılı olma durumu, görüşülen katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından Bilgi Evleri kurslarının tercih edilme sebebi arasında belirtilmiştir. Akın (2012) çalışmasında okul dışı çalışma süresi arttıkça öğrencilerin de başarısının arttığını tespit etmiştir. Okul dışı ek çalışmalardan kast edilen özel ders alma, dershaneye gitme ve etüt çalışmasına katılma olarak açıklanmıştır.

Bilgi Evi kurslarından beklenti ve tercih sebebi, okul dışı ek çalışmaların katılımcılar tarafından önemsenmesidir. Yine aynı şekilde görüşülen katılımcıların yarısından fazlası okul dışı ek çalışmalardan olan özel ders alma imkânını belirtmiştir.

Bilgi Evlerindeki lise giriş sınavına hazırlık kurslarının paydaşlar tarafından tercih edilme sebepleri arasında ücretsiz materyal verilme durumu katılımcıların yarısı tarafından dile getirilmiştir. Bunun altında yatan en önemli durum soru bankası, yaprak test ve denemelerde ne kadar soru kalıbı görülürse öğrencinin sınavda başarılı olması o kadar artacaktır görüşü yer almaktadır. Nitekim Yeşilyurt (2008) çalışmasında soru çözme ve tekniklerin öğretilmesi öğrencilerin sınava yönelik pratiklik kazanmalarını sağlayacağını belirtmiştir. Ancak Bal (2011) çalışmasında soru çözenin sınav başarısını etkileyen faktörler arasında son sıralarda olduğunu ortaya koymaktadır.

Görüşülen katılımcılardan öğretmen ve öğrencilerin yaklaşık yarısı Bilgi evleri kurslarının kursun tercih edilme sebebini, sertifikalı kulüplerin olmasına bağlamıştır. Velilerin yarısından az bir kısmı aynı görüşü paylaşmıştır. Satranç, tiyatro, halk oyunları vb. kulüplerin öğrencilerin ileriki eğitim hayatlarında daha profesyonel çalışmalarda bulunabilmesine imkân hazırladığı düşüncesi dile getirilmiştir.

Bilgi Evleri kurslarına yönelik beklenti ve kursun tercih edilme sebeplerinden en az katılımcı tarafından belirtilen başlık Bilgi Evinin eve yakın olması durumudur. Bilgi Evine gelen öğrencilerin birçoğu Bilgi Evi ile aynı sokakta ikamet etmektedir. Veli ve öğrenciler belediyeden bilgi alarak kendilerine en yakın Bilgi Evini öğrenmek istemektedir. Ancak görüşülen veli ve öğrencilerden bir kısmı farklı ilçelerden gelerek hizmet almaktadır.

5.2 Bilgi Evi'nde Uygulanan Eğitim Faaliyetlerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Tartışma

Bilgi Evi'nde uygulanan eğitim faaliyetlerine yönelik paydaş görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmada öğretmen, veli ve öğrencilerin görüşleri kod listesine bağlı kavramsal çerçevede tartışılmıştır.

Görüşülen katılımcıların tamamı Bilgi Evi'nde yapılan konu tekrarları ve bir konuyu okuldan önce işlemenin öğrencilerin okul başarısına olumlu yönde etki edeceğini savunmaktadır. Akyüz (2006) bir konunun özellikle anlaşılmaması durumunda tekrar edilmesi gerektiğini ancak bunun yıllık planda sarkma olmadan yapılması gerektiğinden bahseder. Bilgi Evine gelen öğrenciler okulda herhangi bir nedenden dolayı işlenemeyen konuları görebilmektedir. Hatta Bilgi Evinde okuldan bir konu önde gidilerek öğrencinin sözlülerden daha başarılı olması ve ilgisinin yüksek tutulması amaçlanmaktadır düşüncesi birçok katılımcı tarafından belirtilmiştir.

Soru çözüm saatleri ile ilgili katılımcıların yarısından fazlası, Bilgi Evinde görülen öğretim programlarının öğrencilerin okul başarısına olumlu etkisi olacağı yönünde düşüncelerini belirtmişlerdir. Bilgi Evinde boşluk doldurma, yazılı sorular ve çoktan seçmeli testler soru çözüm saatlerinde uygulanmaktadır. LGS sınavına hazırlık yanında bu uygulamanın okul derslerine katkısı olacağı görüşü ifade edilmiştir. Arslan (2018) çalışmasında Bilgi Evlerinde sınava yönelik uygulamaların öğrencilerin akademik başarılarını arttırdığını belirtmektedir.

Bilgi Evi'nde uygulanan eğitim programları ile öğrencilerin okul başarısı arasındaki ilişkiye yönelik paydaş görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmada incelenirken katılımcıların bir kısmı öğrencilerin okul ödevlerine yardımcı dile getirmiştir. Bu görüşe daha çok veliler katılım göstermiştir. Ödevlerden alınan puanların okul başarısına etkisi bulunmaktadır.

5.3 Bilgi Evi'nde Uygulanan Öğretim Materyallerine Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Tartışma

Bilgi Evi'nde uygulanan öğretim materyalleri ile ilgili paydaş görüşlerini belirlemek için yapılan çalışmada öğretmen, veli ve öğrencilerin görüşleri kod listesine bağlı kavramsal çerçevede tartışılmıştır.

Görüşülen katılımcıların tamamı Bilgi Evi lise giriş sınavına hazırlık materyalleri ile ilgili interaktif kitaplarla evde çalışabilmenin avantajından bahsetmiştir. Alkan, Tekedere ve Genç'in (2003) çalışmasında internet

etkileşimli kaynaklar ile öğrenci derse gelemediği günü telefî edebilecek ve istediği zaman evde dersini tekrar edebilecektir.

Katılımcıların yarıdan fazlası Bilgi Evi lise giriş sınavına hazırlık materyalleri ile ilgili seviyeye uygun yaprak test ve soru çözümlerinden bahsetmiştir. Öğretim ilkelerine bakıldığında basitten karmaşığa yani kolaydan zora ilkesini görmekteyiz. Bu durumdan hareketle Bilgi Evi soru bankası, yaprak testlerini öğretmenler kolaydan zora ve seviyelere uygun olarak öğrencilere vermektedir.

Yine katılımcıların yaklaşık yarısı Bilgi Evi lise giriş sınavına hazırlık materyalleri ile ilgili denemeler üzerine görüş belirtmiştir. Hem LGS hem de okuldaki seviye belirleme sınavları için deneme sınavlarının LGS için bir sınav provası olacağı belirtiliyor. Deneme sınavında ayırt edici soruların olduğuna yönelik görüş birliği vardır. Morgil, Yılmaz, Seçken ve Erökten'in (2000) çalışmasında öğrencilerin ilk katıldıkları deneme sınavı ile son katıldıkları deneme sınavı arasındaki başarılarında artış gözlenmiştir.

Katılımcıların yarısı Bilgi Evi lise giriş sınavına hazırlık materyalleri ile ilgili ile ilgili kütüphaneden soru bankası ve okuma kitabı alabilmeyle ilgili olarak görüş belirtmiştir. Yapılan araştırmalar okuma becerileri ile derslerde başarı arasında yüksek bir ilişki olduğunu belirtmektedir (Göktaş; Gürbüzürk, 2014). Okuma becerilerinin gelişmesi için kitap okumak gerekmektedir. Bilgi evleri bu noktada kütüphanede zengin kitap çeşitleriyle öğrencilere imkân sunmaktadır.

Ayrıca Aslan (2009) çalışmasında, Belediyelerde Bilgi Evleri kütüphaneleri, kütüphaneler arasında önemli bir yer tutmaktadır. Genelde ilkokul ve ortaokul öğrenci gruplarına hizmet veren Bilgi Evi kütüphanelerini öğrenciler; ders çalışmak ve ödev yapmak için kullanmaktadır ve Bilgi Evi kütüphaneleri çocuk kütüphanesi vazifesini yürütmektedir, demektedir.

5.4 Bilgi Evi'nde Uygulanan Kulüp Faaliyetleri Ve Etkinliklere Yönelik Paydaş Görüşlerine İlişkin Tartışma

Bilgi Evi'nde uygulanan kulüp faaliyetleri ve etkinlikler ile ilgili paydaş görüşlerini belirlemeye yönelik çalışmada öğretmen, veli ve öğrencilerin görüşleri kod listesine bağlı kavramsal çerçevede tartışılmıştır.

Görüşülen katılımcıların büyük çoğunluğu Bilgi Evindeki kulüp ve etkinliklerin öğrencilerde sosyalleşme ve iyi vakit geçirmesine yönelik görüş belirtmiştir. Bilgi Evlerinde en çok iştirak edilen kulüplerden biri de gezi kulübüdür. Dağal ve Bayındır (2016) çalışmasında öğretmenlerin birçok nedenden ötürü öğrenci gezileri düzenlediğini belirtilmektedir ve bunlardan en önemlisi olarak öğrencilerin sosyalleşme sürecini desteklemek ve ziyaret ettikleri mekânın ortamından zevk almalarını sağlamak olarak nitelendirmektedir. Temelde birçok kulüp ve etkinliğin, öğrencilerin sınav stresinden biraz olsun uzaklaşmalarına yardım ettiği görüşü hâkimdir.

Görüşülen katılımcıların yarıdan fazlası, Bilgi Evindeki müzik, tiyatro, satranç, zekâ oyunları, el işi ve hobi vb. etkinlik ve kulüplerinin öğrenci gelişimine katkı sağladığını belirtmiştir. Başer (2004) müziğin zihinsel ve duygusal gelişime açıkça katkısının olduğunu söylemektedir. Kuyumcu (2007) yazısında tiyatronun aslında bir “oyun” olması ve çocukların gelişiminde oyunun çok önemli bir yere sahip olduğundan bahsetmektedir. Köksal (2006) satrancın, öğrencilerin öğrenmeleri üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Alan yazında etkinlik ve kulüplerin öğrenci gelişimine katkısıyla ilgili daha birçok çalışma bulunmaktadır.

Katılımcıların yarısı, Bilgi Evindeki kulüp ve etkinliklerin sertifikalı olmasıyla ilgili görüş ortaya koymuştur. Alınan sertifikalarla öğrenciler ileriki eğitim hayatlarında kendilerini bu etkinlik ve kulüplerde geliştirebilme ve bu etkinlik ve kulüpleri daha profesyonel olarak yapabilme şansı bulabileceğine yönelik görüş belirtilmiştir. Aynı zamanda bazı paydaşlar Bilgi Evindeki Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık kulübü ile öğrencilerin sınava ve mesleklere yönelik bilgi alabilmesinin öneminden bahsetmektedir. Bu konuda Korkut (2007) çalışmasında lise ve üniversite tercihlerinde mesleki rehberliğin öneminden bahsetmektedir.

Bilgi Evlerinin öğrenciler üzerinde farklı değişkenlere yönelik nasıl bir etkisi olduğunu inceleyen bir araştırmada;

- Araştırmaya katılan 150 öğrencinin %89’u Bilgi Evi etkinlikleri sonrasında ders çalışma sürelerinin uzadığını belirtmiştir.

- Katılımcıların %71'i Bilgi Evlerinin başta geziler olmak üzere sosyal ve kültürel etkinliklerin öğrencilerin sosyalleşmelerine yardımcı olduğunu söylemiştir(Arslan vd., 2018).

Söz konusu araştırma ile Bilgi Evleri'ne gelen öğrenciler üniversiteleri yakından görebilme imkânı yakalamış ve ders çalışma motivasyonları artmıştır. Aynı zamanda Bilgi Evleri'nin üniversite tanıtımları esnasında öğrenciler büyük oranda sosyalleşmiştir. Bu durum LGS sınavına hazırlanan öğrenciler içinde araştırılmaya çalışılmıştır.

5.5 Öneriler

- Bulgular bölümünde, aylık yayımlanan belediye gazetesinden Bilgi Evi'ni öğrenen ve kayıt olan öğrenciler olduğu görülmüştür. Bilgi Evlerinin olumlu imaj çalışmasına katkı sağlaması için Bilgi Evi'yle ilgili her aybelediye gazetelerinde bültenler ve tanıtımlar yayımlandığı gibi, sosyal medyada dayandırılabilir.
- Bilgi Evi'nin sağlamış olduğu İnteraktif materyalleri yoğun kullanan öğrenci ve veliler olduğu tespit edilmiş ve bu bağlamda E-okul sistemine benzeyen bireysel öğrenci portalı oluşturulması zaman ve mekândan tasarruf edilmesine katkı sağlayabilecektir. Portalda çeşitli ders videoları, deneme sınavı sonuçları olabilir.
- Sertifikalı kulüplere öğrencilerin yoğun bir katılımı olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle kulüp ve etkinliklerin sayısı artırılabilir.
- Bu çalışma diğer sınıf düzeylerinde ve daha fazla Bilgi Evi'yle gerçekleştirilebilir.

KAYNAKLAR

- Akyüz, G.** (2006). Türkiye Ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen Ve Sınıf Niteliklerinin Matematik Başarısına Etkisinin İncelenmesi. *Elementary Education Online* , 76-86.
- Alkan, M., & Tekedere, H.** (2016). *İnteraktif Bilgi İletişim Teknolojilerinin Uzaktan Eğitimdeki Uygulamaları*. Niğde: Niğde Üniversitesi.
- Arslan, İ. H., Bakırcı, H., & Aytar, E.** (2017). *Meslek Yüksekokullarının Kariyer Çalışmaları İle Üniversite Adaylarına Katkıları: Harran Üniversitesi Hilvan Meslek Yüksekokulu Örneği*. 7 10, 2018 Tarihinde Dergipark Akademik: [Http://Dergipark.Gov.Tr/Makusobed/Issuue/31480/317274](http://Dergipark.Gov.Tr/Makusobed/Issuue/31480/317274) Adresinden Alındı
- Aslan S. A.** (2009). *2023 Türkiye Vizyonu, Halk Kütüphanesi Politikaları Ve Çemişgezek: Batı Ülkeleri Ve Türkiye Halk Kütüphanelerinin İşlevsel Açından Bir Karşılaştırması*. 7 10, 2018 Tarihinde Türk Kütüphaneciliği: [Http://Turkkutuphanecigi.Gov.Tr/Kutuphaneislev/2544555](http://Turkkutuphanecigi.Gov.Tr/Kutuphaneislev/2544555) Adresinden Alındı
- Aytaçlı, B.** (2012). Durum Çalışmasına Ayrıntılı Bir Bakış. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1-9.
- Bal, Ö.** (2011). Seviye Belirleme Sınavı (Sbs) Başarısında Etkili Olduğu Düşünülen Faktörlerin Sıralama Yargıları Kanunuyla Ölçeklenmesi. *Eğitimde Ve Psikolojide Ölçme Ve Değerlendirme Dergisi*, 200-209.
- Baş, G.** (2013). Amerika Birleşik Devletleri Eğitim Sistemi: Karşılaştırmalı Bir Çalışma. *EducationalSciens*, 63-93.
- Çerik, Ş.,& Erkmen, T.** (2006). Kurum İmajını Etkileyen Faktörlerin Algılanması Ve Bu Algılamaların Beklentilerle Karşılaştırılması: *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 30-52.
- Biber, A. Ç., Tuna, A., Polat, A. C., Altunok, F., & Küçüköğlü, U.** (2017). Ortaokullarda Uygulanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına Dair Öğrenci Görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi* , 103-119.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö., Demirel, F., Karadeniz, Ş., Kılıç Çakmak, E.** (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara, Pegem Akademi
- Erdem, G.** (2013). İslam Kültür Tarihinin İlk İlimler Akademisi: Beytü'l-Hikme. *Dini Araştırmalar*, 57-77.
- Ergün, M.** (2017). *Destekleme Ve Yetiştirme Kurslarının Yönetici, Öğretmen, Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi Teftiş Planlaması ve Ekonomisi Ana Bilim Dalı.
- Ergün, M.** (1998). İnternet Destekli Eğitim. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1, 84-92.
- Ersöz, H.** (2005). 5272 Sayılı Yasa Öncesinde Türkiye'de Belediyelerin Sosyal Politika Alanındaki Deneyimleri. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 133-151.

- Ertuğrul, F.** (2008). Paydaş Teorisi Ve İşletmelerin Paydaşları İle İlişkilerinin Yönetimi. 7 10, 2018 Tarihinde Dergipark Akademik: [Http://Dergipark.Gov.Tr/Erciyesiibd/Issue/5888/77885](http://Dergipark.Gov.Tr/Erciyesiibd/Issue/5888/77885) Adresinden Alındı
- Gültekin, N.,& Küçük, F.** (2004). Kurum İmajı Açısından Paydaş Memnuniyeti. 7 15, 2018 Tarihinde Dergipark Akademik: [Http://Dergipark.Gov.Tr/Muiibd/Issue/481/4120](http://Dergipark.Gov.Tr/Muiibd/Issue/481/4120) Adresinden Alındı
- Hoştut, S.** (2018). Türk Üniversitelerin Paydaş Analizi. 7 12, 2018 Tarihinde Dergipark Akademik: [Http://Dergipark.Gov.Tr/Erciyesiletisim/Issue/34825/348049](http://Dergipark.Gov.Tr/Erciyesiletisim/Issue/34825/348049) Adresinden Alındı
- MEB.** (2018, 4 11). *Millî Eğitim Bakanlığı Örgün Ve Yaygın Eğitimi Destekleme Ve Yetiştirme Kursları Yönergesi*. 8 24, 2019 tarihinde Resmi Gazete: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/04/20180411-13.htm> adresinden alındı
- Mutlu, M.E. Öztürk, C. ve Çetinöz, N.** “Alternatif Eğitim Araçlarıyla Zenginleştirilmiş İnternete Dayalı Eğitim Modeli”, Açıköğretim Fakültesi'nin 20. kuruluş yılı nedeniyle, uluslararası katılımlı Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu'nda sunulan bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 23-25 Mayıs 2002.
- Notam Eğitim Kurumları Kurslarımız.** (tarih yok). 08 28, 2019 tarihinde Notam Eğitim Kurumları: <http://www.notamegitim.com.tr/egitimlerimiz/> adresinden alındı
- Karadeniz, Ş.** (2017). Yeni Bir Bilgi Ve Öğrenme Merkezi Olarak Bilgi Evleri. 7 10, 2018 Tarihinde Türk Kütüphaneciliği: [Http://Www.Tk.Org.Tr/Index.Php/Tk/Article/View/2761](http://Www.Tk.Org.Tr/Index.Php/Tk/Article/View/2761) Adresinden Alındı
- Koçak, A.,& Arun, Ö.** (2006). İçerik Analizi Çalışmalarında Örneklem Sorunu. *Selçuk İletişim* , 21-28.
- Okuyan, F.,& Kapçak, C. B.** (2018). *Nitel Araştırmalarda Geçerlik Ve Güvenirlik*. 8 22, 2019 Tarihinde Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması Ve Ekonomisi: [Http://Eytepe.Com/2017/10/22/Nitel-Arastirmalarda-Gecerlik-Ve-Guvenirlik/#_Toc450513189](http://Eytepe.Com/2017/10/22/Nitel-Arastirmalarda-Gecerlik-Ve-Guvenirlik/#_Toc450513189) Adresinden Alındı
- Özalp, İ.,Tonus, H. Z., & Geylan, A.** (2010). “Paydaşları Açısından Akademik Organizasyonlarda İtibar”. 7 10, 2018 Tarihinde Dergipark Akademik: [Http://Dergipark.Gov.Tr/Oybd/Issue/16335/171014](http://Dergipark.Gov.Tr/Oybd/Issue/16335/171014) Adresinden Alındı
- Özdemir, M.** (2011). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma*. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 323-343.
- Özen, Y.,& Gül, A.** (2007). *Sosyal Ve Eğitim Bilimleri Araştırmalarında Evren-Örneklem Sorunu*. 4 14, 2019 Tarihinde Dergipark Akademik: [Https://Dergipark.Org.Tr/Download/Article-File/31569](https://Dergipark.Org.Tr/Download/Article-File/31569) Adresinden Alındı
- Saraç, H.** (2017). Türkiye’de Okul Dışı Öğrenme Ortamlarına İlişkin Yapılan Araştırmalar: İçerik Analizi Çalışması. *Eğitim Kuram Ve Uygulama Araştırmaları Dergisi* , 60-81.

- Sınacı, B.** (2019). *Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (Teog) Sisteminde Uygulanan Sınavların Puanları İlediğer Puanların Karşılaştırılması*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Subaşı, M.,& Okumuş, K.** (2017). Bir Araştırma Yöntemi Olarak Durum Çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 419-426.
- Şencan, P. D.** (2005). *Sosyal Ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenirlik Ve Geçerlik*. Ankara: Seçkin Yayıncılık A.Ş.
- Ünal, M.,& Ünal, Z.** (2015). *Proje Yönetiminde Paydaş İlişkilerinin Rolü Ve Önemi*. 7 11, 2018 Tarihinde Dergipark Akademik: [Http://Dergipark.Gov.Tr/Josc/Issue/19030/201101](http://Dergipark.Gov.Tr/Josc/Issue/19030/201101) Adresinden Alındı
- Ünlü, D. G.** (2015). Kuruluşların Basın Bültenleri İçeriği Üzerinden Paydaş Grup Önceliklerinin Saptanması. 7 15, 2018 Tarihinde Dergipark Akademik: [Http://Dergipark.Gov.Tr/İuifd/Issue/22900/245175](http://Dergipark.Gov.Tr/İuifd/Issue/22900/245175) Adresinden Alındı
- Yeşilyurt, S.** (2008). Üniversiteye Giriş Sınavına Hazırlanan Öğrencilerin Dershaneleri Tercih Etme Sebepleri Ve Dershanelerdeki Biyolojİöğretiminin Durumu Üzerine Bir Çalışma. *Türk Fen Eğitimi Dergisi* , 95-109.
- Bilgi Evleri Hakkında.**(Tarih Yok). Ekim 14, 2018 Tarihinde Ebsad: [Http://Www.Ebsad.Org/Bilgi_Evleri_Hakkinda](http://Www.Ebsad.Org/Bilgi_Evleri_Hakkinda) Adresinden Alındı
- Bilgi Evi.** (Tarih Yok). Eylül 12, 2018 Tarihinde Bağcılar Belediyesi: [Http://Www.Bagcilar.Bel.Tr/İcerik/862/102/Bilgi-Evleri-Projesi.aspx](http://Www.Bagcilar.Bel.Tr/İcerik/862/102/Bilgi-Evleri-Projesi.aspx) Adresinden Alındı
- Esenler Şehir Düşünce Merkezi.** (2015). Herkes İçin Dost Kentler Esenler Belediyesi. İstanbul: Şehir Yayınları

EKLER

EK-1 Kurum Görüşme İzin Belgesi

EK-2 Öğretmen Görüşme Soruları

EK-3 Öğrenci Görüşme Soruları

EK-4 Veli Görüşme Soruları

EK-5 Paydaş Onam Formu

EK-6 Öğrencilerle Gerçekleştirilecek Görüşme İçin Veli İzin Formu

EK-7 Tema Ve Kategori

EK-8 Etik Kurul Kararı

EK-1 Kurum Görüşme İzin Belgesi

T.C.
FATİH BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Kültür Ve Sosyal İşler Müdürlüğü

Sayı : 21705342-821.99-2593/E.141701
Konu : İZİN

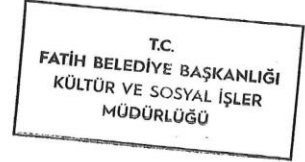
14/11/2018

AYDIN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ'NE

Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi olan Hülya ALBAYRAK'IN Fatih Belediyesi Marmara Bilgi evinde uygulanan eğitim programlarına yönelik, paydaşların görüşlerinin belirlenmesi ve tez çalışması ile ilgili ekte bulunan görüşme formlarının uygulanmasına izin verilmiştir.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdullah KARGILI
Kültür ve Sosyal İşler Müdürü
e-imza

Ek:1- paydaş formu.pdf

Akşemsettin Mahallesi Adnan Menderes Vatan Bulvarı No:54 Fatih/İstanbul
Telefon No: (0 212) 453 14 53 Faks: (0 212) 532 53 71
e-Posta: bilgi@fatih.bel.tr İnternet Adresi: http://www.fatih.bel.tr
Kep Adresi: fatihbelediyesi@hs02.kep.tr, fatihbelediyesi@hs01.kep.tr
Doğrulama Kodu: E2063BA89C56435D950A6D53F0B3EBAA

Bilgi için: Mehmet AKARSU

Telefon No: 1197
Referans No: 20181114240
Doğrulamak için : turkiye.gov.tr

1 / 1

EK-2Öğretmen Görüşme Soruları

BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA YÖNELİK ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

GÖRÜŞME FORMU

Değerli Öğretmenim,

Bilgi Evleri'nde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaşların görüşlerini belirlemek amacıyla yüksek lisans tez konum ile ilgili bir araştırma yapmaktayım. Bu bağlamda Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarıyla ilgili görüşlerinizin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmanın sonuçları Bilgi Evleri ile ilgili kapsamlı bilgilerin elde edilmesini sağlayacak ve bundan sonra Bilgi Evleriyle ilgili yapılan çalışmalara rehberlik edecektir. Araştırmada elde edilen veriler başka bir amaçla kullanılmayacaktır. Araştırmaya sağlayacağınız katkı ve katılımınız için teşekkür ederim.

Araştırmacı

Hülya ALBAYRAK

A. KİŞİSEL BİLGİLER

Çalışılan Kurum:

Öğretmenin Adı:

Öğretmenin Branşı:

Görüşme Ortamı:

B. GÖRÜŞMELER

1) Sizce, öğrencilerin lise giriş sınavı hazırlık kursu olarak Bilgi Evlerini tercih etme sebepleri neler olabilir?

2) Bilgi Evleri'nin öğrencilere vermiş olduğu yardımcı ders kitapları, soru bankaları ve diğer kaynaklar ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

3) Bilgi Evi'nde derslerinizde anlattığınız konuyu günlük hayatla ilişkilendiriyor ve konuya uygun materyal ve araç-gereçler kullanıyor musunuz? Nasıl?

4) Öğrencilerin ders başarısını arttırmak için Bilgi Evlerinde sizce neler yapılabilir?

5) Bilgi Evleri'nde öğretmenlere verilen hizmet içi eğitimler ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

6) Bilgi Evleri'ndeki kulüpler ile ilgili ne düşünüyorsunuz?

7) Bilgi Evleri'ndeki öğretmenlerin çalışma saati, ders programı ve genel işleyiş hakkında görüşleriniz var mı? Varsa lütfen belirtiniz?

EK-3 Öğrenci Görüşme Soruları

BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA YÖNELİK ÖĞRENCİLERİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ GÖRÜŞME FORMU

Sevgili Öğrencim,

Bilgi Evleri'nde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaşların görüşlerini belirlemek amacıyla yüksek lisans tez konum ile ilgili bir araştırma yapmaktayım. Bu bağlamda Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarıyla ilgili görüşlerinizin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmanın sonuçları bilgi evleri ile ilgili kapsamlı bilgilerin elde edilmesini sağlayacak ve bundan sonra Bilgi Evleriyle ilgili yapılan çalışmalara rehberlik edecektir. Araştırmada elde edilen veriler başka bir amaçla kullanılmayacaktır. Araştırmaya sağlayacağınız katkı ve katılımınız için teşekkür ederim.

Araştırmacı

Hülya ALBAYRAK

A. KİŞİSEL BİLGİLER

Çalışılan Kurum:	Öğrencinin Adı:
Öğrencinin Sınıfı:	Görüşme Ortamı:

B. GÖRÜŞMELER

1) Lise giriş sınavına hazırlık kursları hakkında nasıl bir araştırma yaptınız? Bilgi Evleri'ndeki lise giriş sınavı hazırlık kurslarından nasıl haberdar oldunuz? Bilgi Evi lise hazırlık sınavı kursunu tercih etme sebeplerin nelerdir?

2) Bilgi Evi'ne başlamadan önceki beklentin nelerdi? Bilgi Evine geldikten sonraki

düşünceneler oldu?

3) Sence Bilgi Evi'nde gördüğün Türkçe, Matematik, Atatürk ve İnkılâp Tarihi, Fen Bilgisi ve İngilizce derslerinin okul başarısına etkisi nedir?

4) Bilgi Evi'nin verdiği yardımcı ders kitapları, soru bankaları ve diğer kaynaklar ile ilgili görüşlerin nelerdir?

5) Bilgi Evi'nde meslek tanıtımları, lise giriş sınavı hakkında bilgilendirmeler ve liselerin tanıtımı gibi rehberlik çalışmaları ile ilgili düşüncelerin nelerdir?

6) Bilgi Evleri'nde gerçekleştirilen kulüpler(satranç, tiyatro, müzik, halk oyunları, el becerisi, resim, akıl ve zekâ oyunları, münazara, gezi) hakkındaki düşüncelerin nelerdir?

7) Bilgi Evi'nde bilgisayar, kütüphane, sinema, masa tenisi ve etüt salonuyla ilgili görüşlerin nelerdir?

EK-4 Veli Görüşme Soruları

BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA YÖNELİK VELİLERİN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

GÖRÜŞME FORMU

Değerli Velimiz,

Bilgi Evleri'nde uygulanan eğitim programlarına yönelik paydaşların görüşlerini belirlemek amacıyla yüksek lisans tez konum ile ilgili bir araştırma yapmaktayım. Bu bağlamda Bilgi Evlerinde uygulanan eğitim programlarıyla ilgili görüşlerinizin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmanın sonuçları Bilgi Evleri ile ilgili kapsamlı bilgilerin elde edilmesini sağlayacak ve bundan sonra Bilgi Eleriyle ilgili yapılan çalışmalara rehberlik edecektir. Araştırmada elde edilen veriler başka bir amaçla kullanılmayacaktır. Araştırmaya sağlayacağınız katkı ve katılımınız için teşekkür ederim.

Araştırmacı

Hülya ALBAYRAK

A. KİŞİSEL BİLGİLER

Çalışılan Kurum:

Velinin Adı:

Öğrencisinin Sınıfı:

Görüşme Ortamı:

B. GÖRÜŞMELER

1) Siz ve öğrenciniz lise giriş sınavına hazırlık kursları hakkında nasıl bir araştırma yaptınız? Bilgi Evleri'ndeki lise giriş sınavı hazırlık kurslarından nasıl haberdar oldunuz? Bilgi Evi lise hazırlık sınavı kursunu tercih etme sebeplerin nelerdir?

2) Öğrenciniz Bilgi Evi'ne başlamadan önce sizin Bilgi Evinden bekleriniz nelerdi? Öğrenciniz Bilgi Evi'ne geldikten sonraki düşünceniz neler oldu?

3) Sizce öğrencinizin Bilgi Evi'nde gördüğün Türkçe, Matematik, Atatürk ve İnkılâp Tarihi, Fen Bilgisi ve İngilizce derslerinin okul başarısına etkisi nedir?

4) Bilgi Evi'nin öğrencinize vermiş olduğu yardımcı ders kitapları, soru bankaları ve diğer kaynaklar ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

5) Bilgi Evinin size ve öğrencinize vermiş olduğu rehberlik çalışmaları ile ilgili görüşleriniz nelerdir?

6) Bilgi Evleri'nde öğrenciler için gerçekleştirilen kulüpler (satranç, tiyatro, müzik, halk oyunları, el becerisi, resim, akıl ve zekâ oyunları, münazara, gezi) hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

7) Bilgi Evi'nde öğrenciler için sağlanmış olan bilgisayar, kütüphane, sinema, masa tenisi ve etüt salonuyla ilgili görüşleriniz nelerdir?

EK 5: Paydaş Onam Formu

PAYDAŞ ONAM FORMU

Sizi İstanbul Aydın Üniversitesi- Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programı ve Öğretim programında öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet GÜROL danışmanlığında yüksek lisans öğrencisi Hülya ALBAYRAK tarafından yürütülecek olan ‘BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA YÖNELİK PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ ‘ adlı tez çalışmasına katılımcı olarak davet ediyoruz.

Bu çalışmada ortaokul sekizinci sınıf paydaşlarından öğretmen, öğrenci ve velilerinin Bilgi Evleri’ndeki eğitim programlarına yönelik görüşleri incelenmektedir. Uygulama yaklaşık 20 dakika sürecektir.

Araştırma sonucunda çalışmadan elde edilen bulgular ışığında konu ile yapılacak eğitsel ve akademik çalışmalara rehberlik ederek önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

	Evet	Hayır
Bilgilendirme Formunu okudunuz mu?	☐	☐
Araştırma konusu size sözlü olarak da anlatıldı mı?	☐	☐
Size araştırmayla ilgili soru sorma, tartışma fırsatı tanındı mı?	☐	☐
Sorduğunuz tüm sorulara tatmin edici yanıtlar alabildiniz mi?	☐	☐
Araştırma hakkında yeterli bilgi aldınız mı?	☐	☐
Herhangi bir zamanda herhangi bir nedenle ya da neden göstermeksizin araştırmadan çekilme hakkına sahip olduğunuzu anladınız mı?	☐	☐
Araştırma sonuçlarının uygun bir yolla yayınlanacağına katılıyor musunuz?	☐	☐
Yukarıdaki soruların yanıtları size kim tarafından açıklandı? <i>Lütfen İsim yazınız...</i>		

İmza:

Ad / Soyadı:

Tarih:

Açıklamayı yapan kişinin

Ad / Soyadı:

İmza:

Tarih:

EK 6:Öğrencilerle Gerçekleştirilecek Görüşme İçin Veli İzin Formu

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA YAYIN ETİĞİ
KURULU

GÖRÜŞME İZİN FORMU

Sizi İstanbul Aydın Üniversitesi- Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüleri Eğitim Programı ve Öğretim programında öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet GÜROL danışmanlığında yüksek lisans öğrencisi Hülya ALBAYRAK tarafından yürütülecek olan ‘BİLGİ EVLERİNDE UYGULANAN EĞİTİM PROGRAMLARINA YÖNELİK PAYDAŞLARIN GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ ‘ adlı çalışma kapsamında şahsıma yöneltilen soruları cevaplamayı, yapılan uygulamaların ses kaydının alınmasını kabul ediyorum.

(Bu çalışmada ortaokul sekizinci sınıf olan çocuğunuzun psikolojisi olumsuz yönde etkilenecek hiçbir uygulama bulunmamakta ve kendisine gönüllü olmak kaydı ile çalışmaya katılacağı söylenerek açıklama yapılacaktır.)

Bu Koşullarda;

- Söz konusu araştırmaya hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın çocuğumun bu çalışmaya katılmasını kabul ediyorum.

Öğrenci Velisi

Ad / Soyadı:

Tarih:

Öğretmen

Ad / Soyadı:

İmza:

Tarih:

EK 7: Tema ve Kategori

Tema	Kategori
Akademik Destek	Çevreden olumlu imaj
	Okulda başarılı olma
	Birebir ders imkânı
	Ücretsiz materyal
Kişisel Katkılar	Sertifikalı kulüp
Ulaşım Kolaylığı	Eve yakın olma
Sınavlara Yönelik Uygulamalar	Ödevlere destek
	Soru çözüm saatleri
Derse Hazırlık	Konu tekrarı
	Okuldan önce bir konuyu görme
Lise Giriş Sınavına Hazırlık	Sınava yönelik deneme sınavları
	Seviyelere göre yaprak test çözme
Esnek Çalışabilme	İnteraktif kitaplarla evde çalışabilme
	Kütüphaneden soru bankası ve okuma kitabı alabilme
Akademik Rehberlik	Sınava yönelik bilgilendirme ve lise tanıtımı
Sosyal Katkılar	Kulüplerle sertifika alma
	Kulüplerin öğrenci gelişimine katkısı
	Etkinlik ve kulüplerle sosyalleşme ve iyi vakit geçirme

EK-8 Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 14/10/2019-5800

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 88083623-020
Konu : Hülya ALBAYRAK'ın Etik Onayı Hk.

Sayın Hülya ALBAYRAK

Tez çalışmanızda kullanılmak üzere yapmayı talep ettiğimiz anketiniz İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Komisyonu'nun 23.10.2018 tarihli ve 2018/19 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

Bülgelerinize rica ederim.

e-İmzadır
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KAZAN
Müdür Yardımcısı

Evrak Doğrulama İçin : https://evrakdogrula.aydin.edu.tr/en/Vizyon_Dogrula/BolgeDogrulama.aspx?V=REKCV8K.YSA

Adres: Hıyrol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34293 Kâğıthane/İstanbul
Telefon: 444 1 428
Elektronik Ad: <http://www.aydin.edu.tr/>

Bilgi için: NİSİLHAN KURAL
Ünvanı: Enstitü Sekreteri

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Ad-Soyad: Hülya ALBAYRAK

E-mail:hulyaalbayrak@stu.aydin.edu.tr

Doğum Tarihi: 12.01.1991

İş Deneyimleri

2012-2013 Bayrampaşa Etüt Merkezi, Bayrampaşa
Türkçe Öğretmeni

2013-2014 Sultan Selim Kız Meslek Lisesi, Fatih
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

2014-2017 Fatih Belediyesi Bilgi Evi, Fatih
Türkçe Öğretmeni

2017-2018 Fatih Belediyesi Bilgi Evi, Fatih
Bilgi Evi Müdürü

Eğitim Bilgileri

Lisans: Kocaeli Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı 2008-2012

Pedagojik Formasyon: Okan Üniversitesi 2012-2013

Yayınları

Albayrak, H. (2019). Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimleri İle İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi* , 396-409.